

De NANSEN NOTE is een thematische tool die zich richt tot praktijkjuristen en advocaten die asielzoekers bijstaan. Ze kadert en analyseert de juridische praktijk die invloed heeft op de toegang tot en het effectief genieten van internationale bescherming evenals op het recht op vrijheid en beschermingsstandaarden in detentie. Bijzondere aandacht wordt besteed aan kwetsbaarheid, detentie en effectieve toegang tot kwaliteitsvolle juridische bijstand.

Auteur: [Iene Maveau](#)

Redactie: Julie Lejeune

NANSEN NOTE 2-24

Beoordeling van de beschermingsnood van Afghaanse mannen die een verzoek indienen omwille van hun seksuele oriëntatie

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	1
Methodologie	1
Aandacht voor terminologie.....	2
1. Inleiding	3
2. Rechtspraakanalyse: kenmerken van de redenering.....	4
2.1. Geloofwaardigheidsbeoordeling: onderscheid tussen seksuele praktijken, seksuele gerichtheid en seksuele identiteit.....	4
2.2. Rechtspraak Hof van Justitie	6
2.3. Argumentatie geloofwaardigheidsbeoordeling	7
3. Beschermingsnood Afghaanse mannen die een verzoek indienen omwille van hun seksuele oriëntatie	10
3.1. Hoe onderscheid maken tussen seksuele praktijken en seksuele oriëntatie?	11
3.1.1 Argument 1: weinig doorleefde beschrijving van het bewustwordingsproces.....	12
3.1.2 Argument 2: oppervlakkige verklaringen over relaties	15
3.1.3 Argument 3: verklaringen beperkt tot seksuele aspect	16
3.1.4 Argument 4: onvoldoende kennis LGBTIQ+-gemeenschap en gebrek aan initiatief om homoseksualiteit te beleven	22
3.1.5 Conclusie: principes in acht te nemen bij de geloofwaardigheidsbeoordeling van SOGI.....	22
A. Belang van zelfidentificatie	23
B. Focus op de gevreesde vervolging in plaats van op de seksualiteit van de verzoeker	24
3.2. Ook bij ‘louter’ seksuele handelingen nood aan internationale bescherming.....	26
3.2.1 Vervolging omwille van toegeschreven seksuele oriëntatie	26
3.2.2 UNHCR: alternatieve criteria	28
3.2.3 Vervolging omwille van politieke overtuiging en/of godsdienst.....	30
4. COI: Afghanistan.....	32
4.1. Situatie van LGBTIQ+-personen in Afghanistan	32
4.2. Bacha bazi.....	37
5. Conclusie.....	40

Samenvatting

Mannen uit Afghanistan die een verzoek om internationale bescherming indienen omwille van hun seksuele oriëntatie kunnen hierbij enkele moeilijkheden ondervinden. Naast moeilijkheden waarmee veel SOGI-verzoekers te maken krijgen, krijgen sommige verzoekers een negatieve beslissing omdat zij volgens de asielinstanties 'enkel' seksuele betrekkingen zouden hebben of seksuele handelingen zouden stellen. Er wordt dus geen geloof gehecht aan de beweerde seksuele oriëntatie van de verzoeker en bijgevolg ook niet aan de vrees voor vervolging omwille van de vermeende homoseksualiteit. Enkel de seksuele betrekkingen van de verzoeker zijn geloofwaardig, maar aangezien dat geen fundamenteel deel van de identiteit van de verzoeker zou uitmaken, is er geen nood aan internationale bescherming.

De vraag die dan rijst is hoe dit onderscheid in de praktijk gemaakt wordt en op welke gronden beslist wordt dat een bepaalde verzoeker om internationale bescherming geen geloofwaardige seksuele oriëntatie aantoont, maar enkel het bestaan van seksuele praktijken. Hoe wordt geconcludeerd dat de ingeroepen seksuele oriëntatie van de verzoeker – ongeacht de seksuele praktijken – niet geloofwaardig wordt geacht? In deze publicatie wordt een analyse van de redenering van de Belgische asielinstanties voorgesteld. Vervolgens beargumenteert NANSEN dat er toch een nood is aan internationale bescherming voor deze Afghaanse mannen die een verzoek indienen omwille van hun seksuele oriëntatie.

Deze publicatie is specifiek gefocust op de situatie van Afghaanse mannen die een verzoek om internationale bescherming indienen omwille van hun seksuele oriëntatie. Gelijkaardige redeneringen kunnen ook voorkomen bij andere herkomstlanden, waardoor deze publicatie ook nuttig kan zijn bij gelijkaardige beslissingen waarbij een verzoeker om internationale bescherming (afkomstig uit een ander land dan Afghanistan) geen nood aan internationale bescherming aantoont omdat er enkel sprake is van seksuele handelingen en niet van een seksuele oriëntatie.

Methodologie

Deze Note is gebaseerd op een rechtspraakanalyse van de arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: RvV) en op een analyse van de beslissingen van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: CGVS) die vervat zijn in de beslissingen van de RvV. Deze beslissingen werden bekomen via de rechtspraakdatabank van de RvV.

De zoektermen die gebruikt werden om de rechtspraak van de RvV te bekomen zijn de volgende: 'male to male sex', 'men having sex with men', 'seksuele handelingen', 'seksuele praktijken', 'seksuele contacten', 'bewustwordingsproces', 'seksuele bewustwording', 'beweerde geaardheid', 'beweerde seksuele geaardheid', 'voorgehouden geaardheid', 'voorgehouden seksuele geaardheid', 'beweerde homoseksualiteit', 'seksualiteit', 'orientation sexuelle', 'homosexuelle'... Deze zoektermen werden ingegeven samen met Afghanistan als land van herkomst. De arresten die hiermee werden bekomen, werden geanalyseerd met het oog op deze publicatie. Enkel de relevante rechtspraak, namelijk rechtspraak handelend over Afghaanse homoseksuele mannen van wie de seksuele oriëntatie ongeloofwaardig werd geacht, werd verder geanalyseerd voor deze publicatie. In totaal zijn dit 12 arresten van de

Nederlandstalige sectie van de RvV en bijgevolg ook 12 beslissingen van het CGVS.¹ Er werden geen beslissingen bekomen van de Franstalige sectie van de RvV.

Het is hierbij opnieuw van belang om op te merken dat gelijkaardige redeneringen ook voorkomen bij andere herkomstlanden. Deze rechtspraak werd echter niet geanalyseerd.

Daarnaast is het belangrijk dat deze Note gebaseerd is op de negatieve beslissingen van het CGVS en de hierop volgende beslissingen van de RvV, aangezien positieve beslissingen van het CGVS niet gemotiveerd worden. Wij hebben dus geen zicht op de positieve beslissingen. Dit nuanceert deze publicatie zeker.

Deze publicatie dient ten slotte begrepen te worden in het licht van de hoge weigeringsgraad van Afghaanse verzoekers om internationale bescherming in België en in het licht van de hoge en onredelijke bewijslast waarmee Afghansen te maken krijgen.²

Aandacht voor terminologie

Deze publicatie betreft specifiek Afghaanse verzoekers om internationale bescherming die een verzoek indienen omwille van hun seksuele oriëntatie. Om die reden is besloten om de termen 'verzoeker omwille van de seksuele oriëntatie' of homoseksuele man/verzoeker te gebruiken. Er wordt hierbij ook uitdrukkelijk gekozen om geen gebruik te maken van de (meer inclusieve) termen 'SOGI' of 'SOGIESC', de afkorting voor 'sexual oriëntation, gender identity (and expression, and sex characteristics)'. Door nauwkeurig gebruik van de terminologie kan immers voorkomen worden dat bepaalde ervaringen van homoseksuele verzoekers veralgemeend worden naar alle SOGIESC-verzoekers. Wanneer een andere term gebruikt wordt in deze publicatie, is dat om trouw te blijven aan de gekozen terminologie van de bron waarnaar verwezen wordt.

Daarnaast is het belangrijk om op te merken dat een verzoek om internationale bescherming ingediend omwille van de seksuele oriëntatie ook ingediend kan zijn op grond van biseksualiteit of panseksualiteit. Deze publicatie kan naar analogie worden toegepast op deze verzoekers.

¹ RvV 4 november 2014, nr. 132.776, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/A132776.AN.pdf>; RvV 5 december 2014, nr. 134.642, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/A134642.AN.pdf>; RvV 2 februari 2015, nr. 137.762, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/A137762.AN.pdf>; RvV 15 oktober 2018, nr. 210.938, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a210938.an_.pdf; RvV 9 oktober 2019, nr. 227.254, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a227254.an_.pdf; RvV 16 september 2020, nr. 241.021, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241021.an_.pdf; RvV 6 oktober 2020, nr. 241.884, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241884.an_.pdf; RvV 5 november 2020, nr. 243.697, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a243697.an_.pdf; RvV 7 december 2020, nr. 245.506, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a245506.an_.pdf; RvV 17 maart 2021, nr. 251.138, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a251138.an_.pdf; RvV 20 januari 2023, nr. 283.664, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a283664.an_.pdf; RvV 9 januari 2024, nr. 299.721, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a299721.an_.pdf.

² Myria, *Migratie in cijfers en in rechten – katern uit het jaarverslag: Internationale bescherming*, 2023, https://www.myria.be/files/2023_Internationale_bescherming.pdf; NANSEN, NANSEN Note 3-2023: *Effective protection against refoulement for people fleeing from Afghanistan*, 2023, https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/11/NANSEN-Note>Returns-Afghanistan-2023-3_def.pdf.

1. Inleiding

Mannen uit Afghanistan die een verzoek om internationale bescherming indienen omwille van hun seksuele oriëntatie kunnen hierbij enkele moeilijkheden ondervinden. Naast moeilijkheden waarmee veel SOGI-verzoekers te maken krijgen³, krijgen zij soms een negatieve beslissing omdat zij volgens de asielinstanties ‘enkel’ seksuele betrekkingen zouden hebben of seksuele handelingen zouden stellen. Er wordt dus geen geloof gehecht aan de beweerde seksuele oriëntatie van de verzoeker en bijgevolg ook niet aan de vrees voor vervolging omwille van de vermeende homoseksualiteit. Enkel de seksuele betrekkingen van de verzoeker zijn geloofwaardig, maar aangezien dat geen fundamenteel deel van de identiteit van de verzoeker zou uitmaken, is er geen nood aan internationale bescherming. In deze publicatie (deel 2) wordt deze redenering van de asielinstanties geanalyseerd aan de hand van een analyse van rechtspraak van de RvV.

Vervolgens wordt in het derde deel aangegeven waarom er toch een nood is aan internationale bescherming voor Afghaanse mannen die een verzoek indienen omwille van hun seksuele oriëntatie, maar van wie dit verzoek geweigerd wordt omdat ze enkel seksuele betrekkingen hebben. Dit deel wordt onderverdeeld in twee onderdelen. Het eerste onderdeel argumenteert dat het moeilijk is om bij dergelijke verzoeken om internationale bescherming een onderscheid te maken tussen ‘enkel’ homoseksuele praktijken en seksuele oriëntatie, omwille van verschillende redenen. De argumentatie die gebruikt wordt om te concluderen dat er geen geloof kan worden gehecht aan de seksuele oriëntatie en dat er enkel sprake is van seksuele betrekkingen, is immers gebaseerd op enkele stereotiepe redeneringen in verband met de seksuele oriëntatie. Anderzijds gaat het tweede onderdeel dieper in op het feit dat er toch nood kan zijn aan internationale bescherming, ook al is er ‘enkel’ sprake van seksuele praktijken. Hier wordt besproken dat ook ‘enkel’ seksuele praktijken aanleiding geven tot een nood aan internationale bescherming.

Ten slotte analyseert NANSEN in het vierde deel de beschikbare recente landeninformatie met betrekking tot de mensenrechtelijke situatie van homoseksuele mannen in Afghanistan en de al dan niet beschikbare overheidsbescherming. In dit deel wordt bovendien dieper ingegaan op de praktijk ‘bacha bazi’.⁴

³ Zie: NANSEN, *NANSEN Profiel 2023-1: Beoordeling van de nood aan internationale bescherming van lesbische vrouwen uit Afrika*, 2023, <https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/12/NANSEN-profiel-Lesbische-vrouw-uit-Afrika-DEF2.pdf>; NANSEN, *NANSEN Profiel 2024-1: Beoordeling van de beschermingsnood van een Irakese homoseksuele man in het kader van een volgend verzoek*, 2024, <https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2024/01/2024-1-Volgend-verzoek-van-een-Irakese-homoseksuele-man-UPDATE-2024.pdf>; L. ROELS en L. CASTELEYN, *Praktijkids: Gendergerelateerde procedures om internationale bescherming (seksueel en gendergerelateerd geweld, seksuele oriëntatie en genderidentiteit)*, Universiteit Gent, 2023, https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/09/Praktijkids-UGent-2023_Gendergerelateerde-procedures-om-IB_NL.pdf.

⁴ Bacha bazi letterlijk vertaald als ‘playful boy’ of ‘dancing boys’, is een eeuwenoude traditie dat nog steeds wordt beoefend in bepaalde gebieden van Afghanistan. Het wordt als volgt gedefinieerd: “*festivities where older men force young males to join them in dancing while perpetrating on them physically and emotionally degrading behaviours including sexual assault*”.

2. Rechtspraakanalyse: kenmerken van de redenering

2.1. Geloofwaardigheidsbeoordeling: onderscheid tussen seksuele praktijken, seksuele gerichtheid en seksuele identiteit

Allereerst wordt dieper ingegaan op de praktijk en redenering van de Belgische asielinstanties. Onderstaande uiteenzetting is gebaseerd op verschillende beslissingen van de RvV en van het CGVS.⁵

Uit deze rechtspraakanalyse blijkt dat de redenering die gevolgd wordt bij een negatieve beslissing met betrekking tot het verzoek om internationale bescherming, omdat er enkel sprake is van seksuele praktijken en niet van een homoseksuele oriëntatie, de volgende is: er dient een onderscheid te worden gemaakt tussen seksuele praktijken, seksuele gerichtheid en seksuele identiteit.⁶

Hierna volgt dergelijke redenering van het CGVS:

*“Met betrekking tot uw vermeende homoseksuele geaardheid merkt het CGVS op dat er een **onderscheid moet worden gemaakt tussen seksuele praktijken, seksuele gerichtheid en seksuele identiteit**. Aangezien een seksuele praktijk niet noodzakelijk samenvalt met de seksuele identiteit, vormt het **onderhouden van seksuele contacten met mannen nog geen bewijs van een homoseksuele geaardheid**. (...) **Van een verzoeker mag dan ook worden verwacht dat hij in zijn verklaringen meer doet dan enkel seksuele praktijken toe te lichten**. Aldus moet nader worden onderzocht of uw voorgehouden seksuele gerichtheid op personen van hetzelfde geslacht, **geloofwaardig is**. Indien bij een verzoeker het besef van homoseksuele geaardheid als **onlosmakelijk deel van zijn eigen identiteit** ontbreekt, blijkt niet dat het niet kunnen beleven (al dan niet openlijk) van zulk een geaardheid bij terugkeer naar het land van herkomst een schending van fundamentele rechten zou uitmaken. Bijgevolg impliceert het feit dat van iemand die homoseksueel geaard is niet kan worden verwacht dat hij deze geaardheid zou verbergen om aan vervolging te ontkomen – net omdat het een fundamenteel deel van de persoon uitmaakt – **niet dat er internationale bescherming moet worden toegekend aan al wie ooit homoseksuele betrekkingen heeft gehad**. Ondanks het feit dat het CGVS rekening houdt met het gegeven dat het niet gemakkelijk is op objectieve wijze uw seksuele geaardheid te bewijzen, mag het CGVS wel van een verzoeker die zichzelf identificeert als homoseksueel **verwachten dat hij overtuigend is voor wat zijn beleving en zijn levensweg met betrekking tot zijn seksuele geaardheid betreft**. Het CGVS mag*

⁵ RvV 4 november 2014, nr. 132.776, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/A132776.AN.pdf>; RvV 5 december 2014, nr. 134.642, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/A134642.AN.pdf>; RvV 2 februari 2015, nr. 137.762, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/A137762.AN.pdf>; RvV 15 oktober 2018, nr. 210.938, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a210938.an_.pdf; RvV 9 oktober 2019, nr. 227.254, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a227254.an_.pdf; RvV 16 september 2020, nr. 241.021, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241021.an_.pdf; RvV 6 oktober 2020, nr. 241.884, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241884.an_.pdf; RvV 5 november 2020, nr. 243.697, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a243697.an_.pdf; RvV 7 december 2020, nr. 245.506, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a245506.an_.pdf; RvV 17 maart 2021, nr. 251.138, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a251138.an_.pdf; RvV 20 januari 2023, nr. 283.664, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a283664.an_.pdf; RvV 9 januari 2024, nr. 299.721, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a299721.an_.pdf.

⁶ *Ibid.*, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, *Internationale bescherming van holebi's in België. Aanbevelingen en tips voor een beter verloop van de asielprocedure*, 2020, 29, https://vluchtelingenwerk.be/sites/default/files/media/documenten/report510463_0_0.pdf.

met andere woorden van een verzoeker die zegt een vrees te hebben of een risico te lopen omwille van zijn homoseksualiteit een **omstandig, gedetailleerd en coherent relaas verwachten.**⁷

Ook de RvV maakte reeds dergelijke redenering:

“Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft gesteld dat homoseksuelen kunnen worden geacht een sociale groep te vormen wanneer ze voldoen aan de twee cumulatieve voorwaarden die daartoe worden gesteld. Wat betreft de eerste voorwaarde stelt het Hof dat de seksuele gerichtheid van een persoon een dermate fundamenteel kenmerk voor zijn identiteit is dat van de betrokkene niet mag worden geëist dat hij dit opgeeft. Homoseksuele geaardheid betreft dus inderdaad een onvervreemdbaar kenmerk dat deel uitmaakt van zijn identiteit en zijn fysieke en psychische integriteit dat gemeenschappelijk is aan deze bepaalde groep van personen.

Wat betreft de tweede voorwaarde blijkt uit de landeninformatie genoegzaam dat homoseksuelen in Afghanistan worden beschouwd als leden van een groep die een eigen identiteit heeft omdat zij in haar directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd (HvJ 7 november 2013, C-199/12 tot en met C201/12).

De Raad benadrukt dat er een **onderscheid moet worden gemaakt tussen seksuele praktijken, seksuele gerichtheid en seksuele identiteit**. Aangezien een seksuele praktijk niet noodzakelijk samenvalt met de seksuele identiteit, vormt het onderhouden van **seksuele contacten met mannen nog geen bewijs van een homoseksuele geaardheid**. Van een verzoeker mag dan ook worden verwacht dat hij in zijn verklaringen meer doet dan enkel seksuele praktijken toe te lichten.

Aldus moet nader worden onderzocht of de voorgehouden seksuele gerichtheid op personen van hetzelfde geslacht van de verzoekende partij geloofwaardig is. Daartoe moet worden gepeild naar de eigen ervaringen en persoonlijke beleving van de verzoekende partij met betrekking tot haar seksuele gerichtheid, wat dit voor haar en haar omgeving betekent of heeft betekend, desgevallend wat de situatie is voor personen met die gerichtheid in haar land van herkomst en hoe de ervaringen van de verzoekende partij, ook volgens haar vluchtrelaas, in het algemene beeld passen. De Raad wijst erop dat **indien bij een verzoeker om internationale bescherming het besef van homoseksuele geaardheid als onlosmakelijk deel van zijn eigen identiteit ontbreekt, er niet blijkt dat het niet kunnen beleven (al dan niet openlijk) van zulk een geaardheid bij terugkeer naar het land van herkomst een schending van fundamentele rechten zou uitmaken**.

Bijgevolg impliceert het feit dat van iemand die homoseksueel geaard is niet kan worden verwacht dat hij deze geaardheid zou verbergen om aan vervolging te ontkomen – net omdat het een fundamenteel deel van de persoon uitmaakt – **niet dat er internationale bescherming moet worden toegekend aan al wie ooit homoseksuele betrekkingen heeft gehad.**⁸

⁷ Beslissing van het CGVS in RvV 7 december 2020, nr. 245.506, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a245506.an_.pdf.

⁸ RvV 16 september 2020, nr. 241.021, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241021.an_.pdf.

In een andere beslissing bepaalde de RvV hetzelfde, maar beknopter:

*“Een beweerde homoseksualiteit kan slechts aannemelijk worden geacht wanneer de verzoeker om internationale bescherming blijkt geeft van een **kennelijke emotionele en seksuele voorkeur** voor personen van hetzelfde geslacht. Aldus kan worden verwacht dat verzoeker doorleefde verklaringen aflegt aangaande zijn eigen homoseksuele bewustwording, ervaringen en relaties en de eigenheid van homoseksualiteit, alsmede bekend is met de situatie van homoseksuelen in zijn land en eventueel ook in België.”⁹*

2.2. Rechtspraak Hof van Justitie

Bovenstaande redenering is, zoals in het eerste citaat uit de rechtspraak van de RvV aangegeven, gebaseerd op de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Deze rechtspraak van het Hof van Justitie wordt hier dan ook kort opgefrist. In de gevoegde zaken X, Y en Z tegen Minister voor Immigratie en Asiel verduidelijkte het Hof van Justitie de definitie van een ‘specifieke sociale groep’, omvat in artikel 10, lid 1, d) van de Kwalificatierichtlijn.¹⁰

Artikel 10, lid 1, d) van de Kwalificatierichtlijn bepaalt:

“Een groep wordt geacht een specifieke sociale groep te vormen als met name:

- *leden van de groep een aangeboren kenmerk vertonen of een gemeenschappelijke achtergrond hebben die niet gewijzigd kan worden, of een kenmerk of geloof delen dat voor de identiteit of de morele integriteit van de betrokkenen dermate fundamenteel is, dat van de betrokkenen niet mag worden geëist dat zij dit opgeven, en*
- *de groep in het betrokken land een eigen identiteit heeft, omdat zij in haar directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd.”*

Het Hof van Justitie bepaalt in de zaken X, Y en Z dat, opdat een groep een specifieke sociale groep is in de zin van bovenstaand artikel, aan beide voorwaarden voldaan moet zijn. Volgens het Hof dienen de voorwaarden in artikel 10, lid 1, d) van de Kwalificatierichtlijn dus zo begrepen te worden dat het gaat om cumulatieve voorwaarden (en niet om alternatieve voorwaarden):

*“45. (...) wordt een groep geacht een “specifieke sociale groep” te vormen als met name aan **twee cumulatieve voorwaarden is voldaan. Ten eerste** moeten de leden van de groep een aangeboren kenmerk vertonen of een gemeenschappelijke achtergrond hebben die niet kan worden gewijzigd, of een kenmerk of geloof delen dat voor de identiteit of de morele integriteit van de betrokkenen **dermate fundamenteel is dat van de betrokkenen niet mag worden geëist dat zij dit opgeven. Ten tweede** moet deze groep in het betrokken derde land een eigen identiteit hebben, omdat zij in haar directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd.*

⁹ RvV 6 oktober 2020, nr. 241.884, https://www.rvv-cc.ee.be/sites/default/files/arr/a241884.an_.pdf.

¹⁰ HvJ 7 november 2013, gevoegde zaken nr. C- 199/12 tot en met nr. C-201/12, ECLI:EU:C:2013:720, X, Y en Z, § 45.

46. *Aangaande de eerste van deze twee voorwaarden staat vast dat **de seksuele gerichtheid van een persoon een dermate fundamenteel kenmerk voor zijn identiteit** is dat van de betrokkene niet mag worden geëist dat hij dit opgeeft.*¹¹

Het Hof van Justitie is aldus van mening dat de voorwaarden voor een 'specifieke sociale groep' van artikel 10, lid 1, d) van de Kwalificatierichtlijn cumulatief dienen te worden geïnterpreteerd. Nochtans is UNHCR van mening dat de voorwaarden niet cumulatief zijn (zie *infra*).

Bovengenoemde rechtspraak van het Hof van Justitie wordt gevolgd door de Belgische asielinstanties. Op basis van deze rechtspraak, en meer bepaald op basis van deze cumulatieve voorwaarden die onder meer vereisen dat de seksuele gerichtheid een fundamenteel kenmerk moet zijn van de identiteit, bepalen de Belgische asielinstanties dat er een onderscheid dient te worden gemaakt tussen seksuele praktijken, seksuele gerichtheid en seksuele identiteit.

2.3. Argumentatie geloofwaardigheidsbeoordeling

De asielinstanties oordelen dus, op basis van de rechtspraak van het Hof van Justitie, dat er een onderscheid is tussen seksuele praktijken, seksuele gerichtheid en seksuele identiteit. Als het enkel seksuele betrekkingen betreft, dan maakt dat geen fundamenteel deel uit van de identiteit van de persoon en dan is er dus geen nood aan internationale bescherming. De vraag die dan rijst is hoe dit onderscheid in de praktijk gemaakt wordt en op welke gronden beslist wordt dat een bepaalde verzoeker om internationale bescherming geen seksuele gerichtheid of identiteit aantoont, maar enkel het bestaan van seksuele praktijken. Hoe wordt geconcludeerd dat de ingeroepen seksuele oriëntatie van de verzoeker – ongeacht de seksuele praktijken – niet geloofwaardig wordt geacht?

In de argumentatie van de asielinstanties binnen de bestudeerde zaken van de RvV komen verschillende zaken naar voor die er volgens de asielinstanties op wijzen dat er geen sprake is van een seksuele gerichtheid, maar enkel van seksuele praktijken. Deze argumenten worden hierna kort opgesomd.

Ten eerste wordt geargumenteed dat een **weinig overtuigende, niet-doorleefde, vage of beknopte beschrijving van de bewustwording/het bewustwordingsproces van iemands seksuele oriëntatie** de geloofwaardigheid van de beweerdde seksuele oriëntatie ondermijnen.¹² De **beleving en de levensweg met betrekking tot de homoseksuele oriëntatie moeten bijgevolg voldoende overtuigend** zijn.¹³ Zo zou de beleving van de seksuele oriëntatie in het herkomstland gepaard moeten gaan met **gevoelens van verdriet**

¹¹ *Ibid.*, § 45-46.

¹² (Beslissing van het CGVS in) RvV 9 oktober 2019, nr. 227.254, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a227254.an.pdf>; (Beslissing van het CGVS in) RvV 16 september 2020, nr. 241.021, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241021.an.pdf>; (Beslissing van het CGVS in) RvV 6 oktober 2020, nr. 241.884, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241884.an.pdf>; Beslissing van het CGVS in RvV 5 november 2020, nr. 243.697, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a243697.an.pdf>; (Beslissing van het CGVS in) RvV 7 december 2020, nr. 245.506, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a245506.an.pdf>; (Beslissing van het CGVS in) RvV 17 maart 2021, nr. 251.138, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a251138.an.pdf>; RvV 20 januari 2023, nr. 283.664, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a283664.an.pdf>; Beslissing van het CGVS in RvV 9 januari 2024, nr. 299.721, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a299721.an.pdf>.

¹³ Beslissing van het CGVS in RvV 17 maart 2021, nr. 251.138, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a251138.an.pdf>.

en frustratie.¹⁴ Gevoelens van zorgeloosheid en genot zouden in principe niet samengaan met de beleving van de seksuele oriëntatie in Afghanistan, en zouden er dan ook voor zorgen dat het verhaal niet geloofwaardig is. Er wordt als het ware verwacht dat een homoseksuele man uit Afghanistan een interne tweestrijd meemaakt. Zo oordeelde het CGVS reeds:

*“Bovendien springt de **onbezorgdheid waarmee u uw geaardheid ontdekte en beleefde in het oog** (CGVS 3 p.14-17). Dat u, een moslim, in een homofobe maatschappij als de Afghaanse en de Pakistaanse de ontdekking en de beleving van uw geaardheid **ogenshijnlijk zorgeloos en met gevoelens van genot tegemoet ging doet verder afbreuk aan de geloofwaardigheid** van uw ten dele homoseksuele geaardheid (Verklaring Volgend Verzoek vraag 9). Men zou namelijk eerder **verwachten** dat zulk een ontdekkingsproces en beleving gepaard zou gaan met **twijfels en psychische onrust** wanneer men opgroeit in een homofobe samenleving. Nadat u eerst uitvoerig vertelde over uw langdurige, openlijke en zorgeloze omgang met andere jongens en mannen vermeldt u voor het eerst dat u het psychologisch moeilijk had nadat u expliciet gevraagd werd hoe u zich voelde gezien homoseksualiteit bij u gezien wordt als een grote zonde (CGVS 3 p.18). Vervolgens zegt u dat u van streek was maar koppelt u deze gevoelens weer aan de afkeurende reactie van derden. Opnieuw is er van enige **interne tweestrijd die men zou verwachten van een homofoob opgevoede jongeman die zijn homoseksuele gevoelens ontdekt geen sprake.**”¹⁵*

Wat betreft de beleving van de homoseksuele oriëntatie, wordt het ook **ongeloofwaardig geacht wanneer men onvoorzichtige beslissingen neemt**, gezien de risico's die er bestaan voor homoseksuele personen in Afghanistan.¹⁶ Zo besliste het CGVS reeds dat het ongeloofwaardig is dat iemand seksuele betrekkingen had met jongens in een verlaten compound die zich slechts op vier minuten wandelen van zijn huis bevond, aangezien dit heel onvoorzichtig is.¹⁷

Een tweede argument waarop deze redenering steunt, is dat de **verklaringen over eerdere relaties**, zowel in Afghanistan als in België, **beknopt, eerder oppervlakkig en weinig doorleefd** zijn en **wenig diepgang** bevatten.¹⁸ Zo oordeelde het CGVS reeds dat de verklaringen over eerdere relaties niet voldoende doorleefd waren wanneer de betrokkene het uiterlijk van de personen beschreef, beschreef wat hij leuk vond aan de betrokken personen en zei wat ze samen deden.¹⁹

¹⁴ Beslissing van het CGVS in RvV 5 november 2020, nr. 243.697, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a243697.an.pdf>.

¹⁵ Beslissing van het CGVS in RvV 5 november 2020, nr. 243.697, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a243697.an.pdf>.

¹⁶ RvV 16 september 2020, nr. 241.021, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241021.an.pdf>; Beslissing van het CGVS in RvV 5 november 2020, nr. 243.697, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a243697.an.pdf>; Beslissing van het CGVS in RvV 9 januari 2024, nr. 299.721, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a299721.an.pdf>.

¹⁷ Beslissing van het CGVS in RvV 5 november 2020, nr. 243.697, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a243697.an.pdf>.

¹⁸ (Beslissing van het CGVS in) RvV 16 september 2020, nr. 241.021, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241021.an.pdf>; Beslissing van het CGVS in RvV 6 oktober 2020, nr. 241.884, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241884.an.pdf>; (Beslissing van het CGVS in) RvV 7 december 2020, nr. 245.506, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a245506.an.pdf>; (Beslissing van het CGVS in) RvV 17 maart 2021, nr. 251.138, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a251138.an.pdf>.

¹⁹ Beslissing van het CGVS in RvV 7 december 2020, nr. 245.506, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a245506.an.pdf>.

Een derde argument dat binnen deze redenering kan worden geïdentificeerd, is dat de **verklaringen van de verzoeker over homoseksuele ervaringen met andere personen en homoseksualiteit in het algemeen grotendeels beperkt zijn tot het seksuele aspect** en dat er te weinig melding gemaakt wordt over echte liefde, toekomstperspectief of een vaste relatie met iemand zonder dat de focus op het seksuele aspect ligt.²⁰ Hiermee samengaand wordt geoordeeld dat door die focus op het lichamelijke en seksuele, geen emotionele betrokkenheid blijkt.²¹

Ten vierde worden deze beslissingen vaak ook gebaseerd op de **kennis van de LGBTIQ+-gemeenschap in Afghanistan of België**.²² Een geringe kennis van deze gemeenschappen zou leiden tot ongeloofwaardigheid van de seksuele oriëntatie. Zo verklaart het CGVS in een beslissing:

“Uw verklaring dat u zich veilig en blij voelt in België contrasteert voorts met uw bewering dat u geen contact opnam met organisaties die homoseksuele personen ondersteunen in België omdat u bang bent (CGVS, p. 24). Dat u vreest dat Afghanen het te weten zouden komen verklaart uw passiviteit niet. U had immers op discrete en anonieme wijze dergelijke organisaties kunnen contacteren, bijvoorbeeld via het internet of per telefoon. U hebt echter nooit contact opgenomen met zulke organisaties en u hebt zelfs nooit enige informatie opgezocht op het internet daarover.”²³

Hiermee gepaard gaand oordeelden de asielinstanties in dit kader ook reeds dat het **gebrek aan initiatief om de homoseksualiteit ten volle te beleven in België**, de geloofwaardigheid van de seksuele oriëntatie kan ondermijnen.²⁴ Dit is het geval wanneer een persoon sinds de aankomst in België nog geen enkele stap heeft ondernomen om nog maar in contact te komen met homoseksuele mannen, terwijl de verzoeker reeds heeft aangegeven dat hij nood heeft aan seksuele contacten met mannen. Zo oordeelde het CGVS:

“Tot slot dient vastgesteld dat je ook geen overtuigende verklaringen aflegde omtrent je gedrag na je aankomst in België. Hoewel je ondertussen zeventien jaar oud bent, je jezelf bewust bent van je geaardheid en je reeds enige tijd in België verblijft, onderneem je in België in tegenstelling tot je beweerde

²⁰ RvV 4 november 2014, nr. 132.776, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/A132776.AN.pdf>; RvV 5 december 2014, nr. 134.642, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/A134642.AN.pdf>; RvV 2 februari 2015, nr. 137.762, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/A137762.AN.pdf>; (Beslissing van het CGVS in) RvV 15 oktober 2018, nr. 210.938, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a210938.an.pdf>; Beslissing van het CGVS in RvV 16 september 2020, nr. 241.021, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241021.an.pdf>; Beslissing van het CGVS in RvV 6 oktober 2020, nr. 241.884, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241884.an.pdf>; Beslissing van het CGVS in RvV 5 november 2020, nr. 243.697, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a243697.an.pdf>; RvV 17 maart 2021, nr. 251.138, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a251138.an.pdf>; (Beslissing van het CGVS in) RvV 7 december 2020, nr. 245.506, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a245506.an.pdf>.

²¹ Beslissing van het CGVS in RvV 20 januari 2023, nr. 283.664, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a283664.an.pdf>.

²² Beslissing van het CGVS in RvV 9 oktober 2019, nr. 227.254, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a227254.an.pdf>; Beslissing van het CGVS in RvV 16 september 2020, nr. 241.021, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241021.an.pdf>; Beslissing van het CGVS in RvV 7 december 2020, nr. 245.506, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a245506.an.pdf>; Beslissing van het CGVS in RvV 20 januari 2023, nr. 283.664, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a283664.an.pdf>; Beslissing van het CGVS in RvV 9 januari 2024, nr. 299.721, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a299721.an.pdf>.

²³ Beslissing van het CGVS in RvV 7 december 2020, nr. 245.506, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a245506.an.pdf>.

²⁴ RvV 15 oktober 2018, nr. 210.938, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a210938.an.pdf>.

handelingen in Afghanistan geen enkele actie om uitdrukking te geven aan je geaardheid of om je seksualiteit verder te ontdekken. Zo blijkt dat je geen weet hebt van sociale media die zich toespitsen op de LGBTI+-gemeenschap, noch heb je bijvoorbeeld je sociale assistente in het opvangcentrum hierover aangesproken. Andere mensen sprak je nooit aan uit vrees gestraft te worden op school (CGVS, p. 31- 32) hetgeen weinig geloofwaardig is gezien je gebrek aan een dergelijke vrees in de Afghaanse rurale context.²⁵

Deze redenering concludeert dus, op basis van (enkele van) bovenstaande argumenten, dat de ingeroepen seksuele oriëntatie van de verzoeker niet geloofwaardig wordt geacht. Hierna wordt in bovenstaande bestudeerde rechtspraak bepaald dat, hoewel weinig geloofwaardig, niet valt uit te sluiten dat de verzoekers seksuele contacten hebben met mannen.²⁶ In die zin bepaalde het CGVS reeds:

*“Daargelaten uw verklaringen over uw geaardheid hoe dan ook amper overtuigden, ontkent het CGVS niet dat u **mogelijk toch (oppervlakkige) seksuele contacten zou hebben gehad met mannen in het verleden.** Aan uw verklaringen over uw (seksuele) relatie in Afghanistan, alsook aan uw seksuele geaardheid zelf, kan zoals hierboven uitvoerig uiteengezet, sowieso al geen geloof worden gehecht. Dat u hier in België eventueel seksuele contacten met mannen onderhoudt of onderhouden heeft, wil het CGVS niet ontkennen. Al konden uw verklaringen daarover ook niet geheel overtuigen, waardoor het eerder lijkt alsof het u hoe dan ook niet om meer te doen was dan de seks alleen. (...) Het gebrek aan doorleefde verklaringen ter zake, sterkt dan ook het vermoeden dat u het u enkel en alleen om de seks te doen is/was, die losstaan van een eventuele homoseksuele geaardheid. Het CGVS wenst er in deze ook op te wijzen dat uit toegevoegde informatie blijkt dat er **in Afghanistan een onderscheid gemaakt wordt tussen homo- en/of biseksuelen en mannen die louter seksuele contacten hebben met mannen, zonder dat dit een homo- en of biseksuele geaardheid inhoudt.** Het stellen van homoseksuele daden wordt op zich niet zomaar gelijkgesteld aan homoseksualiteit, waarop wel een groot taboe ligt. Een **dergelijke “male-to-male sex” in Afghanistan is een niet-ongebruikelijke praktijk, die los staat van een eventuele geaardheid** (zie informatie toegevoegd aan uw dossier). Gewezen op het verschil tussen beide, kwam u -alweer- niet verder dan dat u ‘alleen van mannen houdt’ (zie CGVS, p.26). Bovenstaande vaststellingen zijn frappant en tekenend voor uw absolute gebrek aan oprechtheid.²⁷*

3. Beschermingsnood Afghaanse mannen die een verzoek indienen omwille van hun seksuele oriëntatie

In dit derde deel wordt aangegeven waarom er volgens NANSSEN een nood is aan internationale bescherming voor Afghaanse mannen die een verzoek indienen omwille van

²⁵ Beslissing van het CGVS in RvV 9 januari 2024, nr. 299.721, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a299721.an_.pdf.

²⁶ Beslissing van het CGVS in RvV 6 oktober 2020, nr. 241.884, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241884.an_.pdf; Beslissing van het CGVS in RvV 17 maart 2021, nr. 251.138, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a251138.an_.pdf.

²⁷ Beslissing van het CGVS in RvV 17 maart 2021, nr. 251.138, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a251138.an_.pdf.

hun seksuele oriëntatie, maar van wie dit verzoek geweigerd wordt omdat ze enkel seksuele betrekkingen hebben en omdat dit geen fundamenteel kenmerk is van hun identiteit.

In het eerste deel wordt beargumenteerd dat het moeilijk is om bij dergelijke verzoeken om internationale bescherming een onderscheid te maken tussen 'enkel' homoseksuele praktijken en seksuele oriëntatie, omwille van verschillende redenen. Ook al kan er volgens bovenstaande redenering geen geloof worden gehecht aan de seksuele oriëntatie, kan dit volgens NANSEN toch genuanceerd worden. De argumentatie die de asielinstanties volgen om te concluderen dat er geen geloof kan worden gehecht aan de seksuele oriëntatie en dat er enkel sprake is van seksuele betrekkingen, is immers te vaak gebaseerd op wat kan geïdentificeerd worden als stereotiepe redeneringen in verband met de seksuele oriëntatie.

Het tweede onderdeel bekijkt de andere kant van de medaille, en gaat dieper in op het feit dat, ook al is er 'enkel' sprake van seksuele praktijken, er toch nood is aan internationale bescherming. In tegenstelling tot het eerste onderdeel waarbij wordt beargumenteerd dat er toch sprake kan zijn van een geloofwaardige seksuele oriëntatie, wordt hier besproken dat ook 'enkel' seksuele praktijken aanleiding geven tot een nood aan internationale bescherming.

3.1. Hoe onderscheid maken tussen seksuele praktijken en seksuele oriëntatie?

In dit deel worden de vaak voorkomende argumenten ten steun van de dichotomie tussen seksuele oriëntatie en seksuele praktijken, in perspectief geplaatst en wordt aangetoond dat deze argumenten vaak gebaseerd zijn op stereotiepe redeneringen in verband met de seksuele oriëntatie. Voorafgaand aan het overlopen hiervan, dient volgende opmerking met betrekking tot stereotypering gemaakt te worden.

(Inter)nationaal onderzoek naar de beoordeling van verzoeken om internationale bescherming op grond van seksuele oriëntatie en genderidentiteit wijst al jaren op het ongepaste gebruik van (westerse) stereotiepe redeneringen om de geloofwaardigheid van diverse seksualiteiten en genderidentiteiten te beoordelen.²⁸ In het kader van een grootschalig onderzoek hierrond in de Nederlandse context, definieerde Jansen een **stereotype** als "een vaststaand idee, met name van een bepaald type persoon of een bepaalde gemeenschap of groep, dat vaak gebaseerd is op vooroordelen en clichés", terwijl vooroordeel werd gedefinieerd als "een mening gebaseerd op een gebrek aan kennis".

Een degelijk onderzoek van de individuele situatie van de verzoeker impliceert nochtans dat (westerse) stereotiepe redeneringen vermeden moeten worden. Zo stelt UNHCR:

"It is important to ensure that credibility assessment contains no superficial understandings of the experiences of LGBTI individuals, or erroneous, culturally inappropriate, or stereotypical assumptions. The experiences of LGBTI individuals

²⁸ L. BERG en J. MILLBANK, "Constructing the Personal Narratives of Lesbian, Gay and Bisexual Asylum Claims", *Journal of Refugee Studies* 2009, vol. 22, afl. 2, (195) 195; NANSEN, *NANSEN Profiel 2024-1: Beoordeling van de beschermingsnood van een Irakese homoseksuele man in het kader van een volgend verzoek*, 2024, <https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2024/01/2024-1-Volgend-verzoek-van-een-irakese-homoseksuele-man-UPDATE-2024.pdf>; S. JANSEN en T. SPIJKERBROEK, *Fleeing Homophobia: Asylum Claims Related to Sexual Orientation and Gender Identity in Europe*, 2011, Vrije Universiteit Amsterdam, <https://research.vu.nl/ws/portalfiles/portal/2903587/Fleeing+Homophobia+report+EN.pdf>; S.R. JORDAN, "Un/Convention(al) Refugees: Contextualizing the Accounts of Refugees Facing Homophobic or Transphobic Persecution", *Refuge: Canada's Journal on Refugees* 2011, vol. 26, afl. 2, (165) 165; Vluchtelingenwerk Vlaanderen, *Internationale bescherming van holebi's in België. Aanbevelingen en tips voor een beter verloop van de asielprocedure*, 2020, https://vluchtelingenwerk.be/sites/default/files/media/documenten/report510463_0_0.pdf.

vary greatly and are strongly influenced by their cultural, economic, family, political, religious, and social environment. The applicant's background may influence the way he or she expresses his or her sexual orientation and/or gender identity, or may explain why he or she does not live openly as a LGBTI individuals. **It is therefore essential that decision-makers understand both the context of each refugee claim, as well as the individual narratives that map uneasily onto common, notably Western, experiences or labels.**

The presence or absence of certain stereotypical behaviours or appearances should not be relied on to conclude that an applicant does or does not possess a given sexual orientation and/or gender identity. There are no universal characteristics or qualities that typify LGBTI individuals, any more than there are for heterosexual individuals. Their life experiences can vary greatly even if they are from the same country. This is another reason why UNHCR discourages the use of the indicator demeanour and other behaviours in the credibility assessment."²⁹

Ook in het kader van het SOGICA-project wordt de aandacht op het vermijden van stereotiepe redeneringen gevestigd:

"Decision-makers often fail to understand the individual claimant, because of assumptions and prejudices. These include, among others, expectations that claimants have a partner or are sexually active, take part in LGBTIQ+ activism, provide a 'coming out' narrative, and have difficulty reconciling their SOGI with their religious beliefs. Conforming to such stereotypes undermines the individual premise of refugee decision-making. Asylum and judicial authorities should not make use of 'stereotyped notions' neither during the interviews, nor in their decisions."³⁰

3.1.1 Argument 1: weinig doorleefde beschrijving van het bewustwordingsproces

Te vaak wordt de geloofwaardigheidsbeoordeling in deze dossiers bepaald door het feit dat het bewustwordingsproces van de seksuele oriëntatie onvoldoende doorleefd, weinig overtuigend en vaag zou zijn. Zo zou de beleving van de seksuele oriëntatie in het land van herkomst gepaard moeten gaan met gevoelens van verdriet en frustratie. Daarnaast is het bij de beleving van de seksuele oriëntatie niet geloofwaardig wanneer men onvoorzichtige beslissingen neemt, gezien de risico's die bestaan in Afghanistan.

Dit argument bevat twee stereotiepe redeneringen, die ook in andere beslissingen van de asieliinstanties in verband met de seksuele oriëntatie vaak voorkomen. **De eerste stereotiepe redenering dat binnen bovenstaand argument kan worden geïdentificeerd is dat je, gezien de homofobe omgeving, negatieve gevoelens zal ervaren tijdens de ontdekking en aanvaarding van je seksuele oriëntatie als fundamenteel onderdeel van je identiteit.**³¹ Deze assumptie is gebaseerd op het idee dat er een gefaseerd model is van homoseksuele

²⁹ UNHCR, *Beyond Proof: Credibility Assessment in EU Asylum Systems*, 2013, 71-72, <https://www.unhcr.org/fr/en/media/full-report-beyond-proof-credibility-assessment-eu-asylum-systems>.

³⁰ SOGICA, *Final recommendations: Getting it Right! 30 recommendations for improving the lives of people claiming asylum on the basis of sexual orientation or gender identity (SOGI) in the UK*, <https://www.sogica.org/en/final-recommendations/>.

³¹ L. ROELS en L. CASTELEYN, *Praktijkgids: Gendergerelateerde procedures om internationale bescherming (seksueel en gendergerelateerd geweld, seksuele oriëntatie en genderidentiteit)*, Universiteit Gent, 2023, 67, https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/09/Praktijkgids-UGent-2023_Gendergerelateerde-procedures-om-IB_NL.pdf.

identiteitswording, namelijk een lineair proces van coming-out.³² Dit gefaseerde model wordt echter bekritiseerd omdat het cultureel blind is, aangezien het gebaseerd is op onderzoek uitgevoerd bij voornamelijk witte, middenklasse mannen uit de VS en dus voorbijgaat aan niet-westerse en intersectionele ervaringen van seksualiteit.³³ Als iemand haar of zijn ervaringen niet op die manier kan vertellen, en dus te ver afwijkt van een geloofwaardig *coming-out* narratief, dan is het verhaal niet geloofwaardig.³⁴ Door deze westerse manier van kijken naar seksualiteit, worden niet-westerse manieren van denken en beleven gereduceerd tot 'ongeciviliseerd', stelt Renkens.³⁵

Bovendien moet deze lineaire bewustwording van de seksuele oriëntatie volgens de asielinstanties starten met gevoelens van verdriet. Wanneer de verzoeker zijn seksuele oriëntatie ervaart als zijnde normaal en het aanziet als iets positief, dan wordt dit vaak niet geloofwaardig geacht.³⁶ Dit gaat in tegen de aanbeveling van UNHCR dat vraagt om:

*"[a]ssess credibility on the basis of an individual, balanced, intersectional and holistic evaluation of all the evidence submitted by the claimant and other available evidence, placing due value on the claimant's self-identification, **without expectations of 'emotional journeys' or reliance on culturally unsound and inappropriate stereotypes, and respecting the principle of the benefit of the doubt.**"³⁷*

Ook Vluchtelingenwerk Vlaanderen wijst erop dat:

*"Internationaal wordt aanvaard dat bepaalde aspecten vaak terugkomen in dit proces: het gevoel anders te zijn, stigma, schaamte, schade die hen op een of andere manier berokkend wordt ... **Maar deze kennen bij elk mens een ander verloop en invulling.** Zo is dit proces van bewustwording, ontwikkeling en aanvaarding niet per se afgerond; het is misschien nog maar net gestart.*

De invulling van coming-out is vaak gebaseerd op Westerse aannames over zelfrealisatie en -acceptatie, en de noodzaak om die identiteit te delen met de omgeving.** Dat laatste aspect is echter niet noodzakelijk. Velen kunnen of willen zichzelf nog niet identificeren of accepteren, laat staan publiek uiten. **De coming-out is soms een levenslang proces, dat niet op één moment vast te pinnen is maar bij elke ontmoeting overwogen wordt.

Het gevaar is dat er verondersteld wordt dat elke holebi-verzoeker dezelfde persoonlijke ontwikkeling doormaakt.** Iemand die niet genoeg beantwoordt aan dat verborgen script, dreigt te worden gezien als ongeloofwaardig. **De asielinstanties moeten voldoende inzicht hebben in deze processen en ook in hoe deze er in

³² *Ibid.*, 68.

³³ L. BERG en J. MILLBANK, "Constructing the Personal Narratives of Lesbian, Gay and Bisexual Asylum Claims", *Journal of Refugee Studies* 2009, vol. 22, afl. 2.

³⁴ J. RENKENS, "Kunt u dat moment eens beschrijven? Een analyse van de interviewmethode van de IND in lhbt-zaken", *Asiel- & Migrantenrecht* 2018, afl. 2, (52) 58.

³⁵ *Ibid.*

³⁶ K. ABERG, "A Requirement of Shame: On the Evolution of the Protection of LGB Refugees", *International Journal of Refugee Law* 2023, vol. 35, afl.1, 37-57; L. ROELS en L. CASTELEYN, *Praktijkgids: Gendergerelateerde procedures om internationale bescherming (seksueel en gendergerelateerd geweld, seksuele oriëntatie en genderidentiteit)*, Universiteit Gent, 2023, 69, <https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/09/Praktijkgids-UGent-2023-Gendergerelateerde-procedures-om-IB-NL.pdf>; S. JANSEN, *Pride or Shame: Assessing LGBTI Asylum Applications in the Netherlands Following the XYZ and ABC Judgments*, 2018, 56, <https://www.refworld.org/reference/themreport/cocnld/2018/en/122503>.

³⁷ UNHCR, *Discussion paper: LGBTIQ+ persons in forced displacement and statelessness: protection and solutions*, 2021, 17, <https://www.unhcr.org/sites/default/files/legacy-pdf/611e48144.pdf>.

andere maatschappelijke contexten uitzien. Daarnaast moeten ze de persoonlijke kenmerken van de asielzoeker laten doorwegen want zelfs als de algemene context bekend is, is het niet noodzakelijk precies zo voor elke persoon.³⁸

Daarnaast bevelen Berg en Millbank aan om dergelijke lineaire benadering van de seksuele oriëntatie of genderidentiteit, gebaseerd op westerse ervaringen en traditie, te vermijden:

*“The refugee is most likely to be seen when she or he looks like ‘us’ or, when that is not possible, looks like what’s being looked for (Millbank 2002, 155ff). As we explain below, **what is being looked for is heavily influenced by Western conceptions of the linear formation and ultimate fixity of sexual identity.**”³⁹*

(...)

“Given the great diversity of human experience and understanding of sexual identity both within and across genders, cultures and other divides, there are few even broadly common aspects on the experience of same-sex attraction.”⁴⁰

(...)

*“Western understandings of minority sexual identity development have been deeply influenced by the idea of a **linear process of self-knowledge moving from denial or confusion to ‘coming out’ as a self-actualised lesbian or gay man.**”⁴¹*

(...)

*The idea of a **linear staged process of identity development may be all too readily collapsed into ‘progress’ meta-narrative in which the end point of self-actualisation is represented by entry (and assimilation) into the receiving country.** In particular we found that decision-makers commonly assume that once the applicant has left an oppressive or persecutory environment their sexuality will be openly and easily expressed through same-sex relationships and/or an ‘out’ identity in the ‘free’ receiving country (...). This is a very problematic assumption if the applicant has in fact continued to be closeted in the receiving country, has struggled to form relationships there or has oscillated in their self-identity through the process (...).*

*Conversely, the **progress narrative assumes that there can be no joy or freedom in the experience of homosexuality in the country of origin, only fear.** When applicants have stated that they were happy, content, or had no regrets about discovering their sexuality, decision-makers disbelieved them on the basis that the discovery could not be attended by such positive emotions in a persecutory environment.”⁴²*

Bovenstaand argument bevat ook een **tweede stereotiepe redenering, namelijk dat men gezien de homofobe situatie in het land van herkomst geen risico’s zal nemen.** Indien

³⁸ Vluchtelingenwerk Vlaanderen, *Internationale bescherming van holebi’s in België. Aanbevelingen en tips voor een beter verloop van de asielprocedure*, 2020, 31-32, https://vluchtelingenwerk.be/sites/default/files/media/documenten/report510463_0_0.pdf.

³⁹ L. BERG en J. MILLBANK, “Constructing the Personal Narratives of Lesbian, Gay and Bisexual Asylum Claims”, *Journal of Refugee Studies* 2009, vol. 22, afl. 2, (195) 198.

⁴⁰ *Ibid.*, 207.

⁴¹ *Ibid.*, 208.

⁴² *Ibid.*, 216.

men wel een risico neemt, dan zal dat vaak ongeloofwaardig worden geacht.⁴³ Hierbij zien de asielinstanties verschillende psychologische en culturele factoren over het hoofd die van invloed zijn op de risicoperceptie en het risicomanagement van de verzoeker. Een van de vele factoren die dit beïnvloedt is de vertrouwdeheid, namelijk hoe meer vertrouwd iemand is met een risico, hoe minder voorzorgsmaatregelen die zal nemen.⁴⁴ Dit geldt met name voor SOGI-verzoekers, die dagelijks met risico's worden geconfronteerd.⁴⁵ Cameron legt uit dat de risicobeoordeling van verzoekers (en anderen) nog verder wordt beïnvloed door de aantrekkelijkheid van het risico:

*“Your brain is an enabler: it does its best to give you what you want, whether it is good for you or not. **If you want to take a particular risk very badly**, this will not only affect how you weigh the pros and cons, **it will also make you perceive the risk itself as less dangerous than it is.**”⁴⁶*

Hoe bewuster de verzoeker zich is van de vervolging in zijn 'homofobe land', vooral als hij mensen kent die zijn gearresteerd en vervolgd of als hij zelf eerder is gearresteerd, hoe minder risicogedrag de instanties van de verzoeker lijken te verwachten. Dit gaat niet alleen voorbij aan de individuele risicotolerantie van mensen, maar ook aan de algemene optimistische *bias* van iedereen.

*“This ‘optimism bias’ – **the tendency to rate our own risk as significantly lower than that of our peers** – seems to be a universal and highly resilient human psychological trait.”⁴⁷*

3.1.2 Argument 2: oppervlakkige verklaringen over relaties

Daarnaast argumenteren de asielinstanties vaak dat de verklaringen over de relaties te oppervlakkig zijn en te weinig diepgang bevatten, waardoor er geen geloof aan kan worden gehecht. Deze argumentering baseert zich op de **assumptie dat een relatie gekenmerkt wordt door uitgebreide kennis over je partner** (en de ontdekking van diens seksualiteit en vroegere relaties).⁴⁸

Als de verzoeker een relatie(s) heeft in het land van herkomst en/of in België, wordt vaak verwacht dat hij details kan geven over zijn partner. Van de verzoeker wordt verwacht dat hij zijn partner(s) beschrijft en hun volledige naam, familieleden, relatiegeschiedenis en de 'ontdekking en aanvaarding' van hun seksualiteit kent. Al deze zaken zijn mogelijk moeilijk om te weten in een context waarin je relatie een geheim is. De ontdekking en aanvaarding

⁴³ L. ROELS en L. CASTELEYN, *Praktijkgids: Gendergerelateerde procedures om internationale bescherming (seksueel en gendergerelateerd geweld, seksuele oriëntatie en genderidentiteit)*, Universiteit Gent, 2023, 74-75, https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/09/Praktijkgids-UGent-2023_Gendergerelateerde-procedures-om-IB_NL.pdf; UKLGIG, *Still Falling Short: The standard of Home Office decision-making in asylum claims based on sexual orientation and gender identity*, 2018, 32, https://www.rainbowmigration.org.uk/wp-content/uploads/2022/03/Still-Falling-Short-Jul-18_0.pdf.

⁴⁴ *Ibid.*

⁴⁵ H.E. CAMERON, "Risk Theory and 'Subjective Fear': The Role of Risk Perception, Assessment, and Management in Refugee Status Determinations", *International Journal of Refugee Law* 2008, vol. 20, afl. 4, (567) 569.

⁴⁶ *Ibid.*, 571.

⁴⁷ *Ibid.*, 573.

⁴⁸ L. ROELS en L. CASTELEYN, *Praktijkgids: Gendergerelateerde procedures om internationale bescherming (seksueel en gendergerelateerd geweld, seksuele oriëntatie en genderidentiteit)*, Universiteit Gent, 2023, 73, https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/09/Praktijkgids-UGent-2023_Gendergerelateerde-procedures-om-IB_NL.pdf.

van gevoelens voor iemand van hetzelfde gender wordt zelfs zo relevant geacht dat het tussen partners onderling moet worden besproken.⁴⁹

*“Examples of findings of facts based on **incorrect assumptions** on what is reasonable behaviour for a SOGIESC individual, include (...) SOGIESC individuals **would discuss previous sexual relationships with current partners.**”⁵⁰*

Daarnaast wordt van de verzoekers verwacht dat zij een gedetailleerd verslag geven van de ontwikkeling van hun relatie, van ‘wie zette de eerste stap’ tot ‘wat waren enkele gezamenlijke activiteiten en dromen’ en andere anekdotes. De instanties verwachten hier vaak een chronologisch verhaal en een correcte datering van bepaalde mijlpalen in de relatie, wat ten onrechte veronderstelt dat mensen in staat zijn data en de volgorde van gebeurtenissen te onthouden.⁵¹ Cameron schrijft:

*“Researchers now conclude that in fact we ‘often have **difficulty recalling the order of the components of the autobiographical events**’ (...) [and] these error patterns are ‘consistent with the prevalence of **errors** found when **peoples’ ability to date events** is examined’.”⁵²*

In werkelijkheid hebben de instanties en de verzoeker niet steeds dezelfde opvatting over wat een ‘relatie’ inhoudt en wanneer deze zogenaamd begint of evolueert, waardoor schijnbaar ‘inconsistenties’ ontstaan.⁵³ Vluchtelingenwerk Vlaanderen vraagt zich dan ook af “*Wanneer spreek je van een relatie?*”⁵⁴ Hersh stelt bovendien:

*“Adjudicators should avoid conflating **culturally defined values like love and commitment** when assessing the genuineness of refugees’ same-sex or opposite-sex relationships.”⁵⁵*

3.1.3 Argument 3: verklaringen beperkt tot seksuele aspect

Een ander argument op grond waarvan de asielinstanties oordelen dat er geen geloof kan worden gehecht aan de vermeende seksuele oriëntatie, is dat de verklaringen van de verzoeker over homoseksuele ervaringen met andere personen en homoseksualiteit in het algemeen grotendeels beperkt zijn tot het seksuele aspect en dat er te weinig melding gemaakt wordt over echte liefde en toekomstperspectief.

Bovenstaande argumentatie kan genuanceerd worden. **Ten eerste** gaat deze argumentatie uit van het feit dat personen die een verzoek om internationale bescherming indienen omwille

⁴⁹ *Ibid.*

⁵⁰ Immigration and Refugee Board of Canada, *Guideline 9: Proceedings Before the IRB Involving Sexual Orientation, Gender Identity and Expression, and Sex Characteristics*, 2021, <https://www.irb-cisr.gc.ca/en/legal-policy/policies/Pages/GuideDir09.aspx>.

⁵¹ L. ROELS en L. CASTELEYN, *Praktijkgids: Gendergerelateerde procedures om internationale bescherming (seksueel en gendergerelateerd geweld, seksuele oriëntatie en genderidentiteit)*, Universiteit Gent, 2023, 74, https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/09/Praktijkgids-UGent-2023_Gendergerelateerde-procedures-om-IB_NL.pdf.

⁵² H.E. CAMERON, “Refugee Status Determinations and the Limits of Memory”, *International Journal of Refugee Law* 2010, vol. 22, afl. 4, (469) 478-479.

⁵³ L. ROELS en L. CASTELEYN, *Praktijkgids: Gendergerelateerde procedures om internationale bescherming (seksueel en gendergerelateerd geweld, seksuele oriëntatie en genderidentiteit)*, Universiteit Gent, 2023, 74, https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/09/Praktijkgids-UGent-2023_Gendergerelateerde-procedures-om-IB_NL.pdf.

⁵⁴ Vluchtelingenwerk Vlaanderen, *Internationale bescherming van holebi's in België. Aanbevelingen en tips voor een beter verloop van de asielprocedure*, 2020, 38, https://vluchtelingenwerk.be/sites/default/files/media/documenten/report510463_0_0.pdf.

⁵⁵ N. HERSH, “Challenges to Assessing Same-Sex Relationships under Refugee Law in Canada”, *McGill Law Journal* 2015, Vol. 60, afl. 3, (527) 560.

van hun seksuele oriëntatie **gemakkelijk kunnen praten over de gevoelens die hiermee gepaard gaan**. Personen kunnen zich echter, in tegenstelling tot deze veronderstelling, terughoudend voelen om openlijk over deze kwesties te spreken. Eerst en vooral kan het, door gevoelens van schaamte, moeilijk zijn om te praten over de seksuele oriëntatie of over seksualiteit in het algemeen.⁵⁶ Berg en Millbank bepalen:

*“An applicant may be **unable to talk about an experience, or they may actually be unable to remember it**. Dissociation regularly manifests as a protective mechanism in high-stress settings, and the refugee status determination environment is an obvious trigger (Bögner, Herlihy and Brewin 2007, 80; Herlihy and Turner 2007a, 269). Depression and post-traumatic stress disorder (PTSD) have been shown to be associated with a pattern of overly generic memory, in which individuals have difficulty retrieving memories of specific events, including but not exclusively traumatic memories (Herlihy and Turner 2007b, 3). Clinical research on the recall of refugees in Britain has demonstrated that high posttraumatic stress and the length of time between interviews significantly raised discrepancy rates in autobiographical narratives (Herlihy, Scragg and Turner 2002, 326). **In addition to their response to trauma and persecution, claimants on the basis of sexual orientation may experience depression as a result of grappling with the development of their sexual identity, which may still be in a state of flux or uncertainty at the time of the claim.**”⁵⁷*

Daarnaast kan het voor bepaalde personen gemakkelijker zijn om te praten over seksuele handelingen en betrekkingen, dan over innerlijke gevoelens.⁵⁸ Het kan voor Afghaanse mannen immers moeilijk zijn om in de context van Afghanistan de seksuele oriëntatie te ontdekken. Een ‘LGBTIQ+-identiteit’ zoals het in België hedendaags gekend is, bestaat in de cultuur van veel verzoekers niet.⁵⁹ Zij zijn het dus ook niet gewoon om op die manier over hun oriëntatie te spreken en te reflecteren. De RvV heeft reeds in deze zin geoordeeld, specifiek gelinkt aan de jonge leeftijd van de verzoeker:

*“De verklaringen van verzoekende partij dienen beoordeeld te worden in het licht van deze informatie. Voor een jongen van veertien jaar, de leeftijd waarop verzoekende partij Afghanistan verlaten heeft, kan het in de hierboven geschetste context **moeilijk zijn om te ontdekken wat zijn geaardheid of genderidentiteit is. Dit kan verklaren waarom verzoekende partij tijdens haar persoonlijk onderhoud wel gemakkelijk praat over de seksuele handelingen die zij met andere jongens uitgevoerd heeft, maar het veel moeilijker heeft om uit te weiden over de gevoelens die hier eventueel mee gepaard gaan.**”⁶⁰*

Ten tweede gaat bovenstaand argument ervan uit dat **liefde en emotionele betrokkenheid noodzakelijk centraal staan bij seksualiteit en relaties**. Deze westerse visie op seksualiteit, waarbij verzoekers bijvoorbeeld veel emotionele betrokkenheid en liefde tonen bij de beleving

⁵⁶ L. BERG en J. MILLBANK, “Constructing the Personal Narratives of Lesbian, Gay and Bisexual Asylum Claims”, *Journal of Refugee Studies* 2009, vol. 22, afl. 2, (195) 199 en 202; N. FERREIRA, “Better Late Than Never? SOGI Asylum Claims and ‘Late Disclosure’ Through a Foucauldian Lens”, *UCLA Journal of International Law and Foreign Affairs* 2023, vol. 27, afl. 1, 17-56.

⁵⁷ L. BERG en J. MILLBANK, “Constructing the Personal Narratives of Lesbian, Gay and Bisexual Asylum Claims”, *Journal of Refugee Studies* 2009, vol. 22, afl. 2, (195) 202.

⁵⁸ Vluchtelingenwerk Vlaanderen, *Internationale bescherming van holebi’s in België. Aanbevelingen en tips voor een beter verloop van de asielpprocedure*, 2020, 33, https://vluchtelingenwerk.be/sites/default/files/media/documenten/report510463_0_0.pdf.

⁵⁹ *Ibid.*

⁶⁰ RvV 9 januari 2024, nr. 299.721, https://www.rvv-ccce.be/sites/default/files/arr/a299721.an_.pdf.

van hun seksuele oriëntatie, wordt door de asielinstanties gezien als de correcte visie. Er is echter niet één enkele visie op seksualiteit en relaties.

Zo stellen ook Berg en Millbank dat seksualiteit geen eenduidige kern vormt van iemands zelfbeeld en verschillende betekenissen kan aannemen als onderdeel van iemands leven:

*“Yet we contend that much psychological and sociological literature demonstrates that **rather than forming a unitary ‘core’ of a person’s conception of self, sexuality is not absolute and can take on varying meanings as a dimension of a person’s life.**”⁶¹*

Ook de *UK Lesbian and Gay Immigration Group* (UKLGIG) stelt dat de verwachting van verfijnde verhalen over de zelfrealisatie van de seksuele oriëntatie cultureel onjuist is.⁶² Niet iedereen maakt een introspectieve *soul-searching* en retrospectieve interpretatie van hun ervaringen mee, op basis waarvan ze een verhaal kunnen bieden waarin hun eigen emoties centraal staan in hun identiteit:

*“UKLGIG has welcomed the focus on sexual identity rather than sexual practices in Home Office credibility assessments. This has largely been facilitated by examining a person’s emotional development. With this important change, however, comes the need for critical reflection on a slightly different emerging issue. While apparently intended as non-prescriptive in the APIs, the Home Office use of this type of exploration has often resulted in **swinging the pendulum away from sexual conduct to excessive focus on claimants being able to articulate sophisticated accounts of self-realisation (stories of recognising one’s identity), searching for evidence of a particular account of development of identity.***

*In many cases this expectation of sophistication is erroneous as it relies on stereotypes of LGBTQI+ people, which in addition to being sexual stereotypes are **culturally misaligned. Not everyone will have gone through introspective soul-searching and retrospective interpretation of their experiences, so as to be able to offer a narrative identifying their own emotions as central to their identity, or containing milestones which might be recognisable in some Western contexts.***

*In countries where there is repression and absence of recognition of non-dominant forms of expression of sexual orientation and/or gender identity, there are extremely limited opportunities to critically reflect on the social experience of one’s identity. **Further, personal background, education, class and religion will all have an impact on whether there can be any ‘emotional journey’ to self-realisation.** In many societies, sexuality in itself is taboo, amplifying the misplacement of such expectations.*

Where a person is not imbued in the Western context of self-focus (as opposed to focus on family or communal duty as core founding features of identity), expectations of emotional journeys will often be culturally inappropriate. A market trader from Kampala is most unlikely to give an account of their sexual identity (be it heterosexual

⁶¹ L. BERG en J. MILLBANK, “Constructing the Personal Narratives of Lesbian, Gay and Bisexual Asylum Claims”, *Journal of Refugee Studies* 2009, vol. 22, afl. 2, (195) 212.

⁶² UKLGIG, *Still Falling Short: The standard of Home Office decision-making in asylum claims based on sexual orientation and gender identity*, 2018, 23, https://www.rainbowmigration.org.uk/wp-content/uploads/2022/03/Still-Falling-Short-Jul-18_0.pdf.

or any other) which could be in any way comparable to an account given by a Shoreditch blogger.

Many people would not have had an experience of their identity which includes an emotive narrative, or where emotions are central. Many people strongly associate their sexual orientation with sexual preference, while others associate it with feelings toward their partners, or with their social interactions.⁶³

Uit bovenstaand citaat blijkt bovendien dat de persoonlijke achtergrond, opleiding, klasse en religie allemaal een invloed hebben op de vraag of er een 'emotionele reis' naar zelfrealisatie kan zijn. Als een persoon niet ingebed is in de Westerse context van zelfgerichtheid, zullen verwachtingen van 'emotionele reizen' vaak cultureel ongeschikt zijn. Er zijn dus veel mensen die geen ervaring hebben met hun identiteit die een emotioneel verhaal bevat. Veel mensen associëren hun seksuele oriëntatie immers sterk met seksuele voorkeur.

De Yogyakarta principes bepalen bovendien expliciet dat seksuele oriëntatie het vermogen is om zich emotioneel, affectief en seksueel aangetrokken te voelen tot iemand, en intieme en seksuele relaties aan te gaan.⁶⁴

Dat verzoekers om internationale bescherming die 'te veel' over seksuele betrekkingen praten, vaak het risico lopen om niet te worden geloofd, wordt ook bevestigd door Jansen:

“Asylum seekers (and other people) often regard homosexuality as something you do instead of something you are, which becomes clear from the quotes mentioned earlier in this report. On the other hand, the files also reveal that interviewers and decision-makers have a strong preference for feelings, processes and identities. Asylum seekers who talk too much about sexual acts, do not meet the expectations and therefore run the risk of being disbelieved and their application consequently being rejected.”⁶⁵

Ten derde is deze argumentatie gebaseerd op een **westerse, oriëntalistische visie van de seksualiteit in Afghanistan**, waarbij ervan uitgegaan wordt dat seks tussen mannen vaak voorkomt in Afghanistan, in tegenstelling tot 'echte' homoseksuele relaties. Een voorbeeld van dergelijke redenering is:

“Het CGVS wenst er in deze ook op te wijzen dat uit toegevoegde informatie blijkt dat er in Afghanistan een onderscheid gemaakt wordt tussen homo- en/of biseksuelen en mannen die louter seksuele contacten hebben met mannen, zonder dat dit een homo- en of biseksuele geaardheid inhoudt. Het stellen van homoseksuele daden wordt op zich niet zomaar gelijkgesteld aan homoseksualiteit, waarop wel een groot taboe ligt. Een dergelijke “male-to-male sex” in Afghanistan is een niet-ongebruikelijke praktijk, die los staat van een eventuele geaardheid.”⁶⁶

En:

⁶³ *Ibid.*

⁶⁴ Preambule Yogyakarta Principes.

⁶⁵ S. JANSEN, *Pride or Shame: Assessing LGBTI Asylum Applications in the Netherlands Following the XYZ and ABC Judgments*, 2018, 74, <https://www.refworld.org/reference/themreport/cocnld/2018/en/122503>.

⁶⁶ Beslissing van het CGVS in RvV 17 maart 2021, nr. 251.138, <https://www.rvv-ccce.be/sites/default/files/arr/a251138.an.pdf>.

*“Hoewel weinig geloofwaardig, valt het niet uit te sluiten dat u seks hebt met mannen, maar dat is op zich niet van dien aard dat het een vrees voor vervolging doet ontstaan. Uit documenten toegevoegd aan het dossier blijkt namelijk dat **hoewel er hierrond een groot taboe bestaat in Afghanistan, de praktijk mede door de strikte gendersegregatie in de samenleving wijdverspreid is**, en dat het mits de nodige discretie, zeker in grote steden als Mazar, mogelijk is om seks te hebben met andere mannen zonder dat er sprake is van een gegronde vrees voor vervolging.”⁶⁷*

Ook de RvV heeft reeds op een gelijkaardige manier geoordeeld:

*“Op basis van bovenstaande informatie kan geconcludeerd worden dat in Afghanistan het idee dat een persoon een bepaalde geaardheid kan hebben of dat er een **gemeenschappelijk bestaan rondom een gemeenschappelijke geaardheid en genderidentiteit niet bestaat**. Zo zien Afghaanse mannen die seksuele handelingen verrichten met personen van hetzelfde geslacht dit niet als een onderdeel van hun identiteit. Je openlijk als homoseksueel identificeren en het verlangen om je leven te delen met een persoon van hetzelfde geslacht is niet mogelijk. Dit druist in tegen de tradities en gedragscodes. **Seksuele relaties tussen mannen bestaan en worden in zekere mate gedoogd.**”⁶⁸*

Dergelijke redenering is niet enkel terug te vinden in beslissing van de asielinstanties, maar ook de Westerse media worden gedomineerd door een bepaald gepathologiseerd beeld van de Afghaanse man. Dit wordt beschreven in het artikel *Queering the Pashtun: Afghan sexuality in the homo-nationalist imaginary*:

*“The words ‘Afghan man’ conjure up a **certain image, a pathologised figure, at once freakishly effeminate and monstrously misogynistic that is now associated with most males in Afghanistan**. This paper seeks to analyse how the discourse on masculinities is deployed in the Afghan context, examining, in particular, how the Pashtun male has been constructed and represented in mainstream Western accounts.”⁶⁹*

Eén van de redenen hiervoor is dat, in de westerse visie, homoseksualiteit een aparte minderheidsidentiteit is. Bij het kijken naar Afghanistan, valt echter op dat er veel ‘homoseksualiteit’ aanwezig is. Een gedachtegang die hieruit volgt en overheerst in Anglo-Amerikaanse verslaggeving is de ‘deprivatie’-hypothese, namelijk dat mannen zich uit wanhoop tot andere mannen wenden om hun seksuele behoeften te bevredigen omdat vrouwen ‘schaars’ zijn in Afghanistan.⁷⁰ Deze verslaggeving leidt hieruit af dat het verkeerd zou zijn om Afghaanse mannen hierdoor homoseksueel te noemen, omdat hun beslissing om seks te hebben met mannen geen weerspiegeling is van wat westerse mensen genderidentiteit noemen. Het is dus eerder iets wat ze doen, en niet iets wat ze zijn.⁷¹ Volgens deze verslaggeving zijn er dan ook weinig ‘authentieke homoseksuele mannen’ in

⁶⁷ Beslissing van het CGVS in RvV 6 oktober 2020, nr. 241.884, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241884.an.pdf>.

⁶⁸ RvV 9 januari 2024, nr. 299.721, <https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a299721.an.pdf>.

⁶⁹ N. MANCHANDA, “Queering the Pashtun: Afghan sexuality in the homo-nationalist imaginary”, *Third World Quarterly* 2015, vol. 36, afl.1, (130) 131.

⁷⁰ *Ibid.*; L. MALIKYAR, *Deviant Intimacies: Imperial Readings of Afghan Masculinity*, 2021, <https://scholarworks.calstate.edu/downloads/f4752p360>.

⁷¹ N. MANCHANDA, “Queering the Pashtun: Afghan sexuality in the homo-nationalist imaginary”, *Third World Quarterly* 2015, vol. 36, afl.1, (130) 131.

Afghanistan. Voor zover homoseksuele mannen in Afghanistan geen minderheid vormen, zijn zij dus niet echt homoseksueel, maar slechts beroofd van vrouwelijke intimiteit.⁷² Op die manier bepalen westerse waarnemers eigenlijk hoe de Afghaanse seksualiteit in elkaar zit en hoe dit hen anders maakt dan ons. Deze redenering werkt echter volgens een reductieve causaliteit, volgens welke ‘effeminatie’ in Afghanistan gelijkgesteld wordt aan homoseksualiteit.

Bovenstaande redenering vertaalt een wens van de westerse waarnemers om buitenlandse praktijken te begrijpen en leidt tot een reeks van stereotiepe redeneringen en tegenstrijdigheden.⁷³

Deze redenering, waarbij ervan uitgegaan wordt dat ‘wij’ identiteit hebben en ‘zij’ enkel gedrag, zorgt ervoor dat enkel diegenen in het westen aanspraak kunnen maken op die bevoorrechte constructie van individuele (seksuele) identiteit. Dit is een discutabele visie die ook de Belgische asielinstanties overnemen in sommige van hun beslissingen, gebaseerd op een oriëntalistische visie van de seksualiteit in Afghanistan, waarbij ervan uitgegaan wordt dat seks tussen mannen vaak voorkomt in Afghanistan, in tegenstelling tot ‘echte’ homoseksuele relaties. Het hierboven besproken artikel nuanceert dergelijke redenering en toont aan dat deze redenering gebaseerd is op een oriëntalistisch gedachtengoed.

De RvV heeft in een arrest reeds gebruik gemaakt van dit artikel, namelijk:

*“Verzoekende partij brengt het rapport “Queering the Pashtun: Afghan Sexuality in the Homo-Nationalist Imaginary” bij van N. Manchanda, zij doet een beroep op de Universiteit van Cambridge, dat relevante en actuele informatie bevat met betrekking tot het land van herkomst van verzoekende partij (N. Manchanda, “Queering the Pashtun: Afghan Sexuality in the Homo-Nationalist Imaginary” Third World Quarterly, vol. 36, No. 1 (2015), pp. 130-146). De informatie in dit rapport wordt door de verwerende partij noch in de nota met opmerkingen, noch ter terechtzitting betwist. Dit rapport, dat verzoekende partij reeds bijbrengt in het verzoekschrift, schijnt een licht op ‘Pashtun seksualiteit’, de vraag naar seksuele identiteit in Afghanistan en seksuele gebruiken die veelvoorkomend zijn bij Afghaanse mannen. **Het artikel stelt dat Afghaanse mannen, als gevolg van de deprivatie van vrouwelijk contact, hun seksuele noden vaak niet kwijt kunnen en als gevolg daarvan onderling seksuele handelingen stellen. Het gebrek aan vrouwelijk contact, mannen en vrouwen leven in Afghanistan van jongs af aan zeer gescheiden, leidt ertoe dat er seks tussen mannen plaatsvindt aangezien dit wel beschikbaar is, terwijl dat seks met vrouwen dit niet is. Dit betreft echter geen weerspiegeling van hun genderidentiteit. Het stellen van deze seksuele handelingen staat volledig los van een eventuele homoseksuele identiteit. Het artikel beschrijft dit als ‘iets wat ze doen, niet iets wat ze zijn’. In Afghanistan is er geen sprake van homoseksualiteit. In de Afghaanse context wordt er een zeer duidelijk onderscheid gemaakt tussen het stellen van homoseksuele handelingen en het gevoelsmatige aspect ervan dat verbonden is met iemands identiteit.**”⁷⁴*

⁷² Ibid.

⁷³ Ibid.

⁷⁴ RvV 9 januari 2024, nr. 299.721, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a299721.an_.pdf.

In bovenstaand citaat maakt de RvV een verkeerde lezing van het artikel. In deze redenering wordt het oriëntalistisch gedachtengoed immers gereproduceerd, die in het artikel juist betwist en gerelativeerd wordt.

Ten slotte dient te worden opgemerkt dat er in sommige talen geen (neutrale) termen bestaan voor seksualiteit en de beleving ervan. Zo blijkt dat er in het Pashtou geen neutrale term bestaat voor het woord homoseksualiteit, maar enkel denigrerende termen zoals ‘hoer’ of ‘kontlikker’.⁷⁵ Hiermee dient rekening te worden gehouden bij de geloofwaardigheidsbeoordeling van de seksuele oriëntatie. Het is immers mogelijk dat een persoon niet voldoende woordenschat heeft om de ontdekking of de ontwikkeling van zijn seksualiteit te beschrijven.

3.1.4 Argument 4: onvoldoende kennis LGBTIQ+-gemeenschap en gebrek aan initiatief om homoseksualiteit te beleven

Een vierde vaststelling is dat een geringe kennis van de LGBTIQ+-gemeenschap en gebrek aan initiatief om de homoseksualiteit te beleven in België, leidt tot ongeloofwaardigheid van de seksuele oriëntatie. Dit argument steunt onder meer op de **stereotiepe veronderstelling dat SOGI-verzoekers LGBTIQ+ organisaties en personen kennen in hun land van herkomst en in hun land van aankomst**.⁷⁶ Deze assumptie is ontstaan vanuit het idee dat iemands seksualiteit niet alleen een privéaangelegenheid is, maar ook deel uitmaakt van de sociale identiteit.⁷⁷ Echter, Berg en Millbank bepalen dat homoseksualiteit voor sommige mensen de basis kan zijn van hun sociale identiteit, en voor anderen de basis van hun persoonlijke identiteit, zonder een gevoel van bredere sociale associatie.⁷⁸

Daarnaast weerspiegelt dit idee een westerse visie van een ‘*out and proud*’ SOGI-verzoeker, dat geen rekening houdt met het feit dat er veel redenen zijn waarom iemand niet kan of wil deelnemen aan homonormativiteit, zoals het gebrek aan interesse of toegang, de taalbarrière, racisme, veiligheidsoverwegingen en andere prioriteiten.⁷⁹

3.1.5 Conclusie: principes in acht te nemen bij de geloofwaardigheidsbeoordeling van SOGI

Bovenstaande analyse toont aan dat er in de gevallen waarin de asielinstanties oordelen dat er enkel sprake is van ‘seksuele betrekkingen’ en niet van een seksuele oriëntatie, toch sprake kan zijn van een seksuele oriëntatie. De geanalyseerde beslissingen bevatten immers stereotiepe redeneringen aan de hand waarvan geargumenteed wordt dat de seksuele oriëntatie niet geloofwaardig kan worden geacht. Deze redeneringen kunnen genuanceerd worden aan de hand van bovenstaande argumenten.

⁷⁵ *Ibid.*

⁷⁶ L. ROELS en L. CASTELEYN, *Praktijkids: Gendergerelateerde procedures om internationale bescherming (seksueel en gendergerelateerd geweld, seksuele oriëntatie en genderidentiteit)*, Universiteit Gent, 2023, 63, https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/09/Praktijkids-UGent-2023_Gendergerelateerde-procedures-om-IB_NL.pdf.

⁷⁷ *Ibid.*, 64.

⁷⁸ L. BERG en J. MILLBANK, “Constructing the Personal Narratives of Lesbian, Gay and Bisexual Asylum Claims”, *Journal of Refugee Studies* 2009, vol. 22, afl. 2, (195) 212.

⁷⁹ L. ROELS en L. CASTELEYN, *Praktijkids: Gendergerelateerde procedures om internationale bescherming (seksueel en gendergerelateerd geweld, seksuele oriëntatie en genderidentiteit)*, Universiteit Gent, 2023, 64-65, https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/09/Praktijkids-UGent-2023_Gendergerelateerde-procedures-om-IB_NL.pdf; Vluchtelingenwerk Vlaanderen, *Internationale bescherming van holebi's in België. Aanbevelingen en tips voor een beter verloop van de asielpprocedure*, 2020, 41, https://vluchtelingenwerk.be/sites/default/files/media/documenten/report510463_0_0.pdf.

Daarnaast vestigt NANSEN hieronder de aandacht op enkele belangrijke principes die in acht zouden moeten worden genomen bij elke geloofwaardigheidsbeoordeling van de seksuele oriëntatie. Onderstaande principes werden reeds ontwikkeld in eerdere publicaties van NANSEN. NANSEN verwijst voor een meer uitgebreide uiteenzetting naar die eerdere publicaties.⁸⁰ Daarnaast verwijst NANSEN ook expliciet naar de noodzaak van een goede beoordeling van de bijzondere procedurele noden, die een bepalend effect hebben op het geheel van de procedure om internationale bescherming indien een vrees voor vervolging omwille van SOGI aan de basis ligt van het verzoek.⁸¹ Ook het recht om gehoord te worden en de soepele gedeelde bewijslast dienen hierbij in acht te worden genomen.⁸²

Ten slotte dient gewezen te worden op het feit dat de gesprekken waarop men de geloofwaardigheidsbeoordeling baseert bijna altijd gebeuren door middel van vertolking. Het optreden van een tolk heeft een impact op het verloop van het gesprek.⁸³ Zo hebben Jacobs en Maryns reeds aangetoond dat, hoewel het proces van tolken vaak als neutraal wordt voorgesteld, het onvermijdelijk een grote impact heeft op het uiteindelijke asielverhaal en op het proces van openbaarmaking van de seksuele oriëntatie.⁸⁴ Hiermee moet dus rekening worden gehouden bij de geloofwaardigheidsbeoordeling.

A. Belang van zelfidentificatie

De Yogyakarta Principles benadrukken het belang van zelfbeschikking in het kader van SOGI:

“Each person’s self-defined sexual orientation and gender identity is integral to their personality and is one of the most basic aspects of self-determination, dignity and freedom.”⁸⁵

Het uitgangspunt van de geloofwaardigheidsbeoordeling moet derhalve de zelfidentificatie van de verzoeker zijn:

“Het onderzoek en de argumenten in de beslissingen moeten uitgaan van de zelfidentificatie van de verzoeker en voornamelijk focussen op de beoordeling van de gevreesde vervolging.”⁸⁶

Dit standpunt wordt ook ingenomen in een rapport over de beoordeling van verzoeken om internationale bescherming op basis van SOGI in Nederland:

“How should the asylum seeker make her or his sexual orientation plausible? The best answer is that self-identification should be taken as a starting point: determining somebody’s sexual orientation or gender identity can only be done by the

⁸⁰ NANSEN, *NANSEN Profiel 2023-1: Beoordeling van de nood aan internationale bescherming van lesbische vrouwen uit Afrika*, 2023, <https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/12/NANSEN-profiel-Lesbische-vrouw-uit-Afrika-DEF2.pdf>; NANSEN, *NANSEN Profiel 2024-1: Beoordeling van de beschermingsnood van een Irakese homoseksuele man in het kader van een volgend verzoek*, 2024, <https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2024/01/2024-1-Volgend-verzoek-van-een-Irakese-homoseksuele-man-UPDATE-2024.pdf>

⁸¹ *Ibid.*

⁸² *Ibid.*

⁸³ Er dient ook rekening te worden gehouden met het *Handvest van het persoonlijk onderhoud*, https://www.cgvs.be/sites/default/files/brochures/brochure_gehoorhandvest_nl.pdf.

⁸⁴ M. JACOBS en K. MARYNS, “Mediated disclosure in asylum encounters”, *Multilingua* 2022, vol. 42, afl. 2, 165-189.

⁸⁵ Principle 3 of the Yogyakarta Principles: Principles on the application of international human rights law in relation to sexual orientation and gender identity, http://yogyakartaprinciples.org/wp-content/uploads/2016/08/principles_en.pdf.

⁸⁶ Vluchtelingenwerk Vlaanderen, *Internationale bescherming van holiabi's in België. Aanbevelingen en tips voor een beter verloop van de asielprocedure*, 2020, 65, https://vluchtelingenwerk.be/sites/default/files/media/documenten/report510463_0_0.pdf.

individual herself or himself. This is also consistent with the Yogyakarta Principles, the jurisprudence of the European Court of Human Rights, and the UNHCR Guidelines.⁸⁷

Ook UNHCR erkent het belang van zelfidentificatie:

“Self-identification as a LGBTI person should be taken as an indication of the applicant’s sexual orientation and/or gender identity.”⁸⁸

Tenslotte beveelt SOGICA aan om de verklaringen van de verzoeker als uitgangspunt van de geloofwaardigheidsbeoordeling te gebruiken:

“24. Credibility

*Credibility is a key element in many, if not most, SOGI asylum decisions, by which we mean overall belief in the claimant’s testimony. Decision-making is too often based on an attempt to objectively ‘prove’ a claimant’s SOGI and starts from a position of scepticism that the claim is ‘genuine’. Time and again during our fieldwork, claimants asked us, despairingly or wearily: ‘So how can I prove my SOGI?’ **We recommend that asylum and judicial authorities take the evidence, particularly the personal testimony, submitted by claimants as the starting point for credibility assessment. The default position should be belief in claimants’ account of who they are and what has happened to them.**⁸⁹*

B. Focus op de gevreesde vervolging in plaats van op de seksualiteit van de verzoeker

In haar rapport van 2020 benadrukt Vluchtelingenwerk Vlaanderen onder meer dat de gevreesde vervolging de hoofdfocus van de beoordeling moet zijn, in plaats van het verifiëren van de SOGI.⁹⁰ Het centraal stellen van de vrees voor vervolging vereist dat uit diverse bronnen informatie uit het land van herkomst wordt verzameld die betrekking heeft op de specifieke realiteit voor mensen met niet-normatieve seksuele handelingen en genderexpressies.⁹¹

Volgens NANSEN impliceert deze aanpak dat de geloofwaardigheid op een meer objectieve manier wordt beoordeeld.

Dit is ook de aanbeveling van ILGA:

⁸⁷ S. JANSEN, *Pride or Shame: Assessing LGBTI Asylum Applications in the Netherlands Following the XYZ and ABC Judgments*, 2018, 123, <https://www.refworld.org/reference/themreport/cocnld/2018/en/122503>; S. JANSEN en T. SPIJKERBROEK, *Fleeing Homophobia: Asylum Claims Related to Sexual Orientation and Gender Identity in Europe*, 2011, Vrije Universiteit Amsterdam, 9 en 52, <https://research.vu.nl/ws/portalfiles/portal/2903587/Fleeing+Homophobia+report+EN.pdf>.

⁸⁸ UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 9: Claims to Refugee Status based on Sexual Orientation and/or Gender Identity within the context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or its 1967 Protocol relating to the Status of Refugees*, HCR/GIP/12/09, 2012, § 63, <https://www.unhcr.org/media/guidelines-international-protection-no-9-hcr-gip-06-07-23-october-2012>.

⁸⁹ SOGICA, *Final recommendations: Getting it Right! 30 recommendations for improving the lives of people claiming asylum on the basis of sexual orientation or gender identity (SOGI) in the UK*, <https://www.sogica.org/en/final-recommendations/>.

⁹⁰ Vluchtelingenwerk Vlaanderen, *Internationale bescherming van holebi’s in België. Aanbevelingen en tips voor een beter verloop van de asielprocedure*, 2020, 65, https://vluchtelingenwerk.be/sites/default/files/media/documenten/report510463_0_0.pdf.

⁹¹ L. ROELS en L. CASTELEYN, *Praktijkgids: Gendergerelateerde procedures om internationale bescherming (seksueel en gendergerelateerd geweld, seksuele oriëntatie en genderidentiteit)*, Universiteit Gent, 2023, 81, https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/09/Praktijkgids-UGent-2023_Gendergerelateerde-procedures-om-IB_NL.pdf.

*“ILGA-Europe considers that decision-makers should develop a different vision of credibility. **We acknowledge that LGBTI asylum authorities need to assess the general credibility of an applicant’s story in relation to the well-foundedness of the fear of persecution.** However, this assessment differs from testing one’s sexual orientation or gender identity. ILGA-Europe is of the opinion that **the assessment should acknowledge the self-identification of the person concerned and focus on the persecution this person has experienced or fears.** This point of view has consequences vis-à-vis the policies to be adopted by asylum authorities in their examination of claims and in their training schemes.”⁹²*

Ook SOGICA beveelt aan dat:

*“To accurately reflect international refugee law and European jurisprudence, asylum authorities should stress that **the question for decision-makers to ask is not whether claimants are ‘truly’ LGBTIQ+ (lesbian, gay, bisexual, trans, intersex, queer and others), but only whether they are likely to be persecuted on SOGI grounds if they were to be returned to the country of origin.**”⁹³*

Dustin en Ferreira pleiten daarnaast voor een nieuwe aanpak van de behandeling van verzoeken om internationale bescherming op basis van SOGI, gebaseerd op vervolging in plaats van identiteit:

*“The element of PSG that entails consideration of a claimant’s ‘true’ or perceived identity sadly remains an inevitable one given the Refugee Convention provisions. **However, in addition to encouraging more frequent use of the other four Convention groups in SOGI cases, there is scope for establishing PSG membership through acceptance of self-identification as a default position and more consistent recognition of the principle of the benefit of the doubt.** (...). Moreover, and this is at the centre of our proposal, **this should be accompanied by a greater focus on conditions in the country of origin (with all that entails in terms of resource allocation and guidance), given the widespread recognition that this is a particular need in SOGI asylum decision-making and the risk that a lack of COI about SOGI persecution will be interpreted as evidence that persecution does not exist. What we suggest here is a clearer delineation between the two elements of the adjudication process: the evidentiary stage (including interviewing) and the decision made on the basis of that evidence. It is the former that needs revision, by focusing more on persecution and the threat of persecution and the evidentiary basis for that. Prioritising COI in the first, evidentiary stage of the claims process would then provide a sounder basis for decision-makers at the second stage of assessing whether, based on the established facts, claimants meet the criteria as laid out in Article 1 of the Refugee Convention.**”⁹⁴*

⁹² ILGA Europe, *Good practices related to LGBTI asylum applicants in Europe*, 2014, 21, <https://ilga-europe.org/files/uploads/2022/04/Good-practices-related-LGBTI-asylum-applicants-Europe.pdf>.

⁹³ SOGICA, *Final recommendations: Getting it Right! 30 recommendations for improving the lives of people claiming asylum on the basis of sexual orientation or gender identity (SOGI) in the UK*, <https://www.sogica.org/en/final-recommendations/>.

⁹⁴ M. DUSTIN en N. FERREIRA, “Improving SOGI Asylum Adjudication: Putting Persecution Ahead of Identity”, *Refugee Survey Quarterly* 2021, vol. 40, afl. 3, (315) 341-342.

3.2. Ook bij 'louter' seksuele handelingen nood aan internationale bescherming

Dit deel gaat dieper in op het feit dat, ook al is er 'enkel' sprake van seksuele praktijken (volgens de asielinstanties), er toch nood kan zijn aan internationale bescherming. In tegenstelling tot het eerste onderdeel, waarin wordt beargumenteerd dat er toch sprake kan zijn van een geloofwaardige seksuele oriëntatie, wordt hier besproken dat ook 'enkel' seksuele praktijken aanleiding geven tot een nood aan internationale bescherming.

Hiermee is het niet de bedoeling om mannen die 'enkel' seksuele betrekkingen hebben met andere mannen te categoriseren als homoseksueel/biseksueel/heteroseksueel, maar wel om aan te geven dat ook wanneer mannen uit Afghanistan 'louter' seksuele handelingen stellen met andere mannen, zij een nood aan internationale bescherming kunnen hebben. Ter ondersteuning hiervan worden hierna drie argumenten ontwikkeld.

3.2.1 Vervolging omwille van toegeschreven seksuele oriëntatie

Artikel 10, tweede lid van de Kwalificatierichtlijn, omgezet in artikel 48/3, § 5 van de Vreemdelingenwet, bepaalt:

“Bij het beoordelen of de vrees van de verzoeker voor vervolging gegrond is, doet het niet ter zake of de verzoeker in werkelijkheid de raciale, godsdienstige, nationale, sociale of politieke kenmerken vertoont die aanleiding geven tot de vervolging indien deze kenmerken hem door de actor van de vervolging worden toegeschreven.”

Op grond van bovenstaande bepaling kan een persoon een vrees voor vervolging aantonen op grond van het lidmaatschap van een specifieke sociale groep, ook al is deze persoon niet echt lid van deze sociale groep, maar wordt dit kenmerk hem wel toegeschreven door de actor van vervolging. Voor de toepassing van deze bepaling moeten de asielinstanties niet naar de identiteit van de verzoeker om internationale bescherming kijken, maar wel naar de percepties en motivaties van de actor van vervolging.⁹⁵

Dit betekent dat een man die gezien wordt als homoseksueel in Afghanistan, ook vervolging kan vrezen omwille van de toegeschreven seksuele oriëntatie. Zoals later zal worden aangetoond, op basis van de beschikbare bronnen, is de situatie voor homoseksuele personen in Afghanistan zo complex, dat homoseksuele personen in een dermate kwetsbare positie verkeren dat degenen die tot deze groep behoren enkel vanwege hun seksuele oriëntatie het doelwit zijn van ernstige mensenrechtenschendingen en dat zij daartegen geen bescherming kunnen krijgen. Dit betekent dat ook personen die gezien worden als homoseksueel een ernstige vervolging vrezen in Afghanistan.

Mannen die in Afghanistan seksuele betrekkingen hebben met andere mannen kunnen aanzien worden als zijnde homoseksueel. Om deze reden kan beargumenteerd worden dat zij op grond van artikel 48/3, § 5 van de Vreemdelingenwet een gelijkaardig risico lopen als personen die homoseksueel zijn en dat zij dus een nood aan bescherming aantonen.

⁹⁵ C. CORY, “The LGBTQ Asylum Seeker: Particular Social Groups and Authentic Queer Identities”, *The Georgetown Journal of Gender and the Law* 2019, vol. 20, afl. 3, (577) 593; J. LANDAU, “‘Soft Immutability’ and ‘Imputed Gay Identity’: Recent Developments in Transgender and Sexual-Orientation-Based Asylum Law”, *Fordham Urban Law Journal* 2005, vol. 32, afl. 2, (101) 121; UK Home Office, *Asylum Policy Instruction: Sexual Identity Issues in the Asylum Claim*, 2015, 16, <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680488fd6>

Bovenstaande redenering wordt bevestigd door de UK Home Office beleidsinstructie *Sexual identity issues in the asylum claim*. Bovendien vestigen zij ook de aandacht op het principe dat van een verzoeker niet kan worden verwacht dat hij zich qua gedrag en dagelijkse handelingen terughoudend opstelt of zijn seksuele oriëntatie verbergt om (verdere) problemen in zijn land van herkomst te vermijden.⁹⁶ Dit wordt ook wel het discretievereiste genoemd.⁹⁷ Dit vereiste mag, ten gevolge van de rechtspraak van het Hof van Justitie, niet meer worden toegepast in de beoordeling van verzoeken om internationale bescherming op basis van seksuele oriëntatie. Concreet betekent dit dat asielinstanties hun inschatting van het risico op vervolging niet mogen laten beïnvloeden door het hypothetische feit dat, als de verzoeker zich bij terugkeer discreet zou gedragen, hij veilig zou zijn. Dit principe dient ook te worden toegepast op personen aan wie de homoseksualiteit wordt toegeschreven. Van hen kan dus niet verwacht worden dat zij geen seksuele handelingen meer stellen met andere mannen:

*“There may be some cases in which a claimant asserts that they would be persecuted in their home country on the basis that they are considered to be gay, even though they are not. In such cases, **the issues must be fully investigated and questioning must facilitate as detailed an account of someone’s experiences as is possible, in order to establish all material facts.***

*The consideration which must be made is to be found in para 82 of the test which was established by the Supreme Court in HJ (Iran). It requires that, when a claimant applies for asylum on the ground of a well-founded fear of persecution because they are LBG, **the test to be satisfied includes consideration of the evidence of whether they would also be treated as LGB by potential persecutors in their country of nationality.***

Caseworkers must note that an individual should not and cannot be required to hide their sexual identity in order to avoid persecution. The principle that an individual should not and cannot be required to hide their sexual identity in order to avoid persecution was applied to the topic of hiding an individual’s political opinion or affiliation in *RT (Zimbabwe) v SSHD [2012] UKSC 38*. The Supreme Court found that, in cases in which an individual had no political opinion but in which a political view would be imputed to them and they would be persecuted as a result, they would still fall to be allowed asylum. **This principle must be applied to a heterosexual claimant who would be imputed to be homosexual in his home country and would be persecuted as a result.**⁹⁸

In het licht van bovenstaand citaat dient volgende beslissing van het CGVS uitgelicht te worden:

“Hoewel weinig geloofwaardig, valt het niet uit te sluiten dat u seks hebt met mannen, maar dat is op zich niet van dien aard dat het een vrees voor vervolging doet ontstaan. Uit documenten toegevoegd aan het dossier blijkt namelijk dat hoewel

⁹⁶ HvJ 7 november 2013, gevoegde zaken nr. C- 199/12 tot en met nr. C-201/12, ECLI:EU:C:2013:720, X, Y en Z, § 76.

⁹⁷ Vluchtelingenwerk Vlaanderen, *Internationale bescherming van holebi’s in België. Aanbevelingen en tips voor een beter verloop van de asielprocedure*, 2020, 81, https://vluchtelingenwerk.be/sites/default/files/media/documenten/report510463_0_0.pdf.

⁹⁸ UK Home Office, *Asylum Policy Instruction: Sexual Identity Issues in the Asylum Claim*, 2015, 16, <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680488fd6>

*er hierrond een groot taboe bestaat in Afghanistan, de praktijk mede door de strikte gendersegregatie in de samenleving wijdverspreid is, en dat het **mits de nodige discretie, zeker in grote steden als Mazar, mogelijk is om seks te hebben met andere mannen zonder dat er sprake is van een gegronde vrees voor vervolging.***⁹⁹

In bovenstaande beslissing oordeelde het CGVS dus dat seksuele handelingen tussen twee mannen, mits de nodige discretie, mogelijk zijn in Afghanistan zonder dat er sprake is van een gegronde vrees voor vervolging. Op grond van bovenstaande redenering dient echter benadrukt te worden dat van een verzoeker niet kan worden verwacht dat hij zich qua gedrag en dagelijkse handelingen terughoudend opstelt of zijn geaardheid verbergt om (verdere) problemen in zijn land van herkomst te vermijden. Dit geldt, zoals ook de UK Home Office stelt, ook voor mannen die ‘enkel’ homoseksuele handelingen stellen.

Ten slotte dient ook op volgende aanbeveling van het SOGICA-project gewezen te worden:

*“To accurately reflect international refugee law and European jurisprudence, asylum authorities should stress that the **question for decision-makers to ask is not whether claimants are ‘truly’ LGBTIQ+ (lesbian, gay, bisexual, trans, intersex, queer and others), but only whether they are likely to be persecuted on SOGI grounds if they were to be returned to the country of origin.***¹⁰⁰

3.2.2 UNHCR: alternatieve criteria

Een tweede argument dat gebruikt kan worden om aan te tonen dat mannen uit Afghanistan die ‘louter’ seksuele handelingen stellen met andere mannen, een nood aan internationale bescherming hebben, is gebaseerd op de UNHCR *Guidelines on International Protection*.

Zoals reeds aangegeven, bepaalt artikel 10, lid 1, d) van de Kwalificatierichtlijn:

“Een groep wordt geacht een specifieke sociale groep te vormen als met name:

- *leden van de groep een aangeboren kenmerk vertonen of een gemeenschappelijke achtergrond hebben die niet gewijzigd kan worden, of een kenmerk of geloof delen dat voor de identiteit of de morele integriteit van de betrokkenen dermate fundamenteel is, dat van de betrokkenen niet mag worden geëist dat zij dit opgeven, en*
- *de groep in het betrokken land een eigen identiteit heeft, omdat zij in haar directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd.”*

Het Hof van Justitie bepaalde in de zaken X, Y en Z dat, opdat een groep een specifieke sociale groep is in de zin van bovenstaand artikel, aan beide voorwaarden voldaan moet zijn. Volgens het Hof dienen de voorwaarden in artikel 10, lid 1, d) van de Kwalificatierichtlijn dus zo begrepen te worden dat het gaat om cumulatieve voorwaarden. Dit heeft als gevolg dat, opdat er sprake is van een sociale groep, altijd vereist is dat de leden een kenmerk delen dat fundamenteel is voor de identiteit. Seksuele oriëntatie is zo'n kenmerk, maar het stellen van seksuele handelingen niet.

⁹⁹ Beslissing van het CGSV in RvV 6 oktober 2020, nr. 241.884, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241884.an_.pdf.

¹⁰⁰ SOGICA, *Final recommendations: Getting it Right! 30 recommendations for improving the lives of people claiming asylum on the basis of sexual orientation or gender identity (SOGI) in the UK*, <https://www.sogica.org/en/final-recommendations/>.

Bovenstaande interpretatie door het Hof van Justitie is niet in overeenstemming met de richtlijnen van UNHCR.¹⁰¹ UNHCR stelt immers in haar *Guidelines on International Protection*, zowel nr. 1 als nr. 9, dat deze voorwaarden alternatief moeten worden begrepen. Namelijk:

*“29. Thus, a particular social group is a group of persons who share a common characteristic other than their risk of being persecuted, or who are perceived as a group by society. The characteristic will often be one which is innate, unchangeable, or which is otherwise fundamental to identity, conscience or the exercise of one’s human rights.”*¹⁰²

En:

*“45. The two approaches – “protected characteristics” and “social perception” - to identifying “particular social groups” reflected in this definition are alternative, not cumulative tests. The “protected characteristics” approach examines whether a group is united either by an innate or immutable characteristic or by a characteristic that is so fundamental to human dignity that a person should not be compelled to forsake it. The “social perception” approach, on the other hand, examines whether a particular social group shares a common characteristic which makes it cognizable or sets the group’s members apart from society at large.”*¹⁰³

Ook Danisi, Dustin, Ferreira en Held stellen vast dat het Hof van Justitie deze criteria cumulatief interpreteert en UNHCR alternatief. Zij menen dat de interpretatie door het Hof van Justitie, dat gebaseerd is op het woord “en” tussen beide criteria, omstreden is aangezien dit voortvloeit uit het feit dat de criteria worden ingeleid door de woorden “in particular”:

*“While SOGI are now recognised as characteristics that may lead to a finding of membership of a PSG, as we have explored elsewhere, **the way these criteria have been interpreted by the CJEU is contentious** (Ferreira, 2018, p. 30). The relevant criteria include two tests: the ‘fundamental characteristic test’ and the ‘social recognition test’. **UNHCR Guidelines recommend an alternative application of these tests, so it should be enough to satisfy one of them** (UNHCR, 2002a, b, para.2), **but the CJEU, in X, Y and Z, opted for a cumulative application**, thus requiring that both tests be satisfied for an individual to be recognised as member of a PSG. **This reading of the norm is based on the use of the word ‘and’ between the tests, ignoring that the tests are introduced with the words ‘in particular’, implying that other defining characteristics of a PSG may exist and these criteria should not be applied in a restrictive way.**”¹⁰⁴*

¹⁰¹ N. FERREIRA, “Reforming the Common European Asylum System: enough rainbow for queer asylum seekers?”, *Gen/US* 2018, University of Sussex, (25) 30.

¹⁰² UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 1: Gender-Related Persecution within the context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or its 1967 Protocol relating to the Status of Refugees*, HCR/GIP/02/01, 2002, <https://www.unhcr.org/media/guidelines-international-protection-no-1-gender-related-persecution-within-context-article-1a>.

¹⁰³ UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 9: Claims to Refugee Status based on Sexual Orientation and/or Gender Identity within the context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or its 1967 Protocol relating to the Status of Refugees*, HCR/GIP/12/09, 2012, <https://www.unhcr.org/media/guidelines-international-protection-no-9-hcr-gip-06-07-23-october-2012>.

¹⁰⁴ C. DANISI, M. DUSTIN, N. FERREIRA en N. HELD, *Queering Asylum in Europe: Legal and Social Experiences of Seeking International Protection on grounds of Sexual Orientation and Gender Identity*, Springer Cham, 2021, 263-264.

De richtlijnen van UNHCR impliceren dat een sociale groep ook een groep kan zijn dat in het betrokken land een eigen identiteit heeft, omdat zij in haar directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd. Zo zouden mannen die ‘enkel’ homoseksuele handelingen stellen, kunnen worden beschouwd als een groep dat in Afghanistan een eigen identiteit heeft, waardoor zij een sociale groep zijn en een beschermingsnood aantonen, gezien de groepsvervolging in Afghanistan van personen die beschouwd worden als zijnde homoseksueel.

3.2.3 Vervolging omwille van politieke overtuiging en/of godsdienst

Een derde manier om te argumenteren dat ook mannen die ‘enkel’ seksuele betrekkingen hebben met mannen, een nood hebben aan internationale bescherming, is door andere gronden van vervolging naar voor te schuiven, en niet enkel het lidmaatschap van een sociale groep (waarvoor volgens het Hof van Justitie aan beide voorwaarden van artikel 10 van de Kwalificatierichtlijn voldaan moet zijn).

Immers, de vijf gronden van vervolging die in de Conventie van Genève zijn bepaald sluiten elkaar niet uit en kunnen elkaar overlappen.¹⁰⁵ Meestal worden verzoeken om internationale bescherming omwille van de seksuele oriëntatie behandeld onder de grond ‘het behoren tot een sociale groep’, maar ook andere gronden kunnen relevant zijn.¹⁰⁶ UNHCR bepaalt:

*“40. The five Convention grounds, that is, race, religion, nationality, membership of a particular social group and political opinion, are **not mutually exclusive and may overlap. More than one Convention ground may be relevant in a given case.** Refugee claims based on sexual orientation and/or gender identity are most commonly recognized under the “membership of a particular social group” ground. **Other grounds may though also be relevant depending on the political, religious and cultural context of the claim.**”¹⁰⁷*

Zo kunnen mannen die homoseksuele handelingen stellen ook vervolgd worden omwille van hun politieke overtuiging en/of godsdienst.¹⁰⁸ Zo stelt ook UNHCR in haar *Guidelines* nr. 9, wat betreft religie:

*“43. **Negative attitudes held by religious groups and communities towards LGBTI individuals can be given expression in a range of ways, from discouraging same-sex activity, or transgender behaviour or expression of identity, among adherents to active opposition, including protests, beatings, naming/shaming and “excommunication”, or even execution. The religion and political opinion grounds may overlap where religious and State institutions are not clearly separated. Religious organizations may impute opposition to their teachings or governance***

¹⁰⁵ UK Home Office, *Asylum Policy Instruction: Sexual Identity Issues in the Asylum Claim*, 2015, 8, <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680488fd6>

¹⁰⁶ *Ibid.*, 7; C. DANISI, M. DUSTIN, N. FERREIRA en N. HELD, *Queering Asylum in Europe: Legal and Social Experiences of Seeking International Protection on grounds of Sexual Orientation and Gender Identity*, Springer Cham, 2021, 261.

¹⁰⁷ UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 9: Claims to Refugee Status based on Sexual Orientation and/or Gender Identity within the context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or its 1967 Protocol relating to the Status of Refugees*, HCR/GIP/12/09, 2012, <https://www.unhcr.org/media/guidelines-international-protection-no-9-hcr-gip-06-07-23-october-2012>.

¹⁰⁸ C. DANISI, M. DUSTIN, N. FERREIRA en N. HELD, *Queering Asylum in Europe: Legal and Social Experiences of Seeking International Protection on grounds of Sexual Orientation and Gender Identity*, Springer Cham, 2021, 261; M. DUSTIN en N. HELD, “They sent me to the mountain’: the role space, religion and support groups play for LGBTIQ+ asylum claimants” in R.C.M. MOLE (ed.), *Queer migration and asylum in Europe*, Londen, UCL Press, 2021, (184) 195.

*by LGBTI individuals, whether or not this is the case. LGBTI applicants may continue to profess adherence to a faith in which they have been subject to harm or a threat of harm.*¹⁰⁹

En met betrekking tot de politieke opinie:

*“50. The term political opinion should be broadly interpreted to incorporate any opinion on any matter in which the machinery of State, society, or policy may be engaged. It may include an opinion as to gender roles expected in the family or as regards education, work or other aspects of life. The expression of diverse sexual orientation and gender identity can be considered political in certain circumstances, particularly in countries where such non-conformity is viewed as challenging government policy or where it is perceived as threatening prevailing social norms and values. Anti-LGBTI statements could be part of a State’s official rhetoric, for example, denying the existence of homosexuality in the country or claiming that gay men and lesbians are not considered part of the national identity.”*¹¹⁰

Verzoeken om internationale bescherming ingediend omwille van de seksuele oriëntatie dienen volgens NANSEN dus ook beschouwd te worden onder andere gronden van vervolging dan het behoren tot een sociale groep. Zo dient de angst voor vervolging van Afghaanse mannen die ‘enkel’ homoseksuele handelingen stellen ook te worden geanalyseerd vanuit het oogpunt van de vervolgingsgrond ‘politieke overtuiging’. Sinds de overname van de Taliban in Afghanistan in augustus 2021 is het specifieke wettelijk kader rond seksuele oriëntatie onduidelijk. Wel duidelijk is dat er strenge regels worden toegepast uit een handboek van de *Ministry of Vice and Virtue*.¹¹¹ Dit handboek bepaalt dat religieuze leiders relaties tussen mensen van hetzelfde geslacht moeten verbieden en dat sterke beschuldigingen van homoseksualiteit moeten worden voorgelegd voor berechting en bestraffing.¹¹² Bovendien blijkt dat deze bestraffing heel streng is en zowel gevangenisstraffen, openbare lijfstraffen, als de doodstraf omvat.¹¹³ Gezien deze retoriek en praktijk in Afghanistan ten aanzien van de LGBTIQ+-gemeenschap, kan gesteld worden dat zij een vervolging vrezen omwille van hun politieke opinie. Doordat zij homoseksuele handelingen stellen, is de kans immers groot dat zij aanzien zullen worden als deel uitmakend van de LGBTIQ+-gemeenschap.

Daarnaast kunnen mannen die homoseksuele handelingen stellen ook beschouwd worden als tegenstanders van de Islam. Homoseksuele handelingen worden in de Sharia immers omschreven als zijnde ‘ongeoorloofde’ seksuele relaties of Zina.¹¹⁴ Er kan dus gesteld worden dat mannen die homoseksuele handelingen stellen in Afghanistan gezien zullen worden als tegenstanders van de Islam, waardoor zij een vrees voor vervolging hebben op grond van religie.

¹⁰⁹ *Ibid.*

¹¹⁰ *Ibid.*

¹¹¹ ILGA World, *Afghanistan*, <https://database.ilga.org/afghanistan-lgbti>.

¹¹² *Ibid.*

¹¹³ *Ibid.*

¹¹⁴ Vluchtelingenwerk Vlaanderen, *Welke elementen wijzen op verwestering bij Afghaanse verzoekers? Een rechtspraakanalyse van arresten in volle rechtsmacht van de RvV*, 2024, 20, <https://vluchtelingenwerk.be/sites/default/files/media/documenten/nota-afghanistan.pdf>.

Danisi, Dustin, Ferreira en Held pleiten op dit vlak voor een intersectionele benadering, door het algehele risico op vervolging in overweging te nemen op basis van het cumulatieve en samenhangende effect van de gronden van vervolging:

*“Such exclusive focus on the claimants’ SOGI at the expense of other aspects of their lives and grounds to claim international protection **reduces SOGI claimants to uni-dimensional beings who are exclusively characterised by their SOGI**, but not by their political activism, religious beliefs, ethnicity, etc. Furthermore (...) decision-makers in all the cases mentioned above tended to focus on one ground and make a decision in relation to that ground, **rather than considering the overall risk of persecution based on the cumulative and intersecting effect of the grounds in question**. The failure to adopt an intersectional approach (Chap. 3) leads to a partial portrayal of claimants’ persecutory experiences. In particular, it erases the political nature of many SOGI minorities’ claims and their activism (Chap. 5).”¹¹⁵*

NANSEN is van mening dat een intersectionele benadering de asielautoriteiten zou kunnen ondersteunen om alle aspecten en juridische gevolgen van de kwetsbare situatie van verzoekers om internationale bescherming vollediger te begrijpen.¹¹⁶

Ten slotte, omvat deze intersectionele benadering ook een holistische beoordeling van de beschermingsnood. Bij dergelijke holistische beoordeling van de beschermingsnood van Afghaanse homoseksuele mannen dient ook de algemene veiligheidssituatie waarin personen die terugkeren naar Afghanistan zich in zouden bevinden, in rekening te worden gebracht. De volgende zaken dienen hierbij onder meer meegenomen te worden: (de onzekerheid en onvoorspelbaarheid van de) risico’s bij terugkeer naar Afghanistan, de ‘verwestering’ die men kan toeschrijven aan de homoseksuele man die terugkeert¹¹⁷, het willekeurig en ondoorzichtig rechtssysteem, de wijdverspreide mensenrechtenschendingen... Voor een verdere bespreking hiervan verwijst NANSEN naar de NANSEN Note 3-2023.¹¹⁸

4. COI: Afghanistan

4.1. Situatie van LGBTIQ+-personen in Afghanistan

NANSEN analyseert hier de recente COI met betrekking tot de mensenrechtelijke situatie van LGBTIQ+-personen in Afghanistan en de al dan niet beschikbare overheidsbescherming.

Het is belangrijk om eerst en vooral te wijzen op het feit dat seksualiteit over het algemeen niet besproken wordt in de Afghaanse samenleving.¹¹⁹ Om die reden is er weinig informatie

¹¹⁵ C. DANISI, M. DUSTIN, N. FERREIRA en N. HELD, *Queering Asylum in Europe: Legal and Social Experiences of Seeking International Protection on grounds of Sexual Orientation and Gender Identity*, Springer Cham, 2021, 263.

¹¹⁶ A. SINON en J. LEJEUNE, “The Use of Medico-Legal Reports in Asylum Processes in Belgium”, *European Journal of Migration and Law* 2023, vol. 25, afl. 4, 449-473.

¹¹⁷ Vluchtelingenwerk Vlaanderen, *Welke elementen wijzen op verwestering bij Afghaanse verzoekers? Een rechtspraakanalyse van arresten in volle rechtsmacht van de RvV*, 2024, 20, <https://vluchtelingenwerk.be/sites/default/files/media/documenten/nota-afghanistan.pdf>.

¹¹⁸ NANSEN, *NANSEN Note 3-2023: Effective protection against refoulement for people fleeing from Afghanistan*, 2023, https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/11/NANSEN-Note>Returns-Afghanistan-2023-3_def.pdf.

¹¹⁹ EUAA, *Country Guidance: Afghanistan*, 24 januari 2023, 97, <https://euaa.europa.eu/publications/country-guidance-afghanistan-january-2023>.

beschikbaar over LGBTIQ+-personen en hun positie in de samenleving. Hiermee dient rekening te worden gehouden bij het lezen van onderstaande analyse van de COI.

Voor de machtsovername van de Taliban in augustus 2021 was de situatie voor LGBTIQ+-personen in Afghanistan al precair.¹²⁰ Zo bepalen ILGA World en OutRight Action International dat geweld en discriminatie op basis van seksuele oriëntatie en genderidentiteit een lange geschiedenis kennen in Afghanistan.¹²¹

Na de machtsovername van de Taliban in augustus 2021 is de situatie voor LGBTIQ+-personen in Afghanistan echter nog veel onveilig geworden.¹²² Sinds de machtsovername is het specifieke wettelijk kader rond seksuele oriëntatie onduidelijk. Wel duidelijk is dat er strenge regels worden toegepast uit een handboek van de *Ministry of Vice and Virtue*.¹²³

Daarnaast bepalen ILGA World en OutRight Action International:

*“Now, with the Taliban’s take-over of Afghanistan in August 2021, where the regime’s mandate is to rule within Sharia, **the safety of LGBT Afghans is considerably more precarious than it was previously.** Under the sharia, the punishment for same-sex sexual acts classified as hadd crime (punishment mandated by God) can differ depending on various factors and different interpretations. In July 2021, according to media reports, **a Taliban judge promised that the Taliban would execute gay people under Sharia, saying, “for homosexuals, there can only be two punishments: either stoning (Sangsar), or he must stand behind a wall that will fall down on him. The wall must be 2.5 to 3 meters high”.** A manual issued by the Taliban’s Ministry of Vice and Virtue in 2020 states that religious leaders shall prohibit same-sex relations and that “strong allegations” of homosexuality shall be referred to the ministry’s district manager for adjudication and punishment. As a result of violence and the threat of violence at the hands of Taliban police and supporters, during the past few months, LGBT people have faced a **desperate situation; many had to flee the country, while others live secretly without any access to humanitarian aid, education, health, an adequate standard of living or work, which is explained in detail below.**”¹²⁴*

¹²⁰ Human Rights Watch, *Afghanistan: Taliban Target LGBT Afghans*, 26 januari 2022, <https://www.hrw.org/news/2022/01/26/afghanistan-taliban-target-lgbt-afghans>; Human Rights Watch en OutRight Action International, *“Even If You Go to the Skies, We’ll Find You” – LGBT People in Afghanistan After the Taliban Takeover*, januari 2022, 1, https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2022/01/afghanistan_lgbt0122_web_0.pdf, Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan, *Situation of human rights in Afghanistan*, A/HRC/55/80, 22 februari 2024, § 65, <https://reliefweb.int/report/afghanistan/situation-human-rights-afghanistan-report-special-rapporteur-situation-human-rights-afghanistan-advance-edited-version-ahrc5580>.

¹²¹ ILGA World en OutRight Action International, *Report on peace, security, sexual orientation and gender identity in Afghanistan – Submission to the UN Independent Expert on protection against violence and discrimination based on sexual orientation and gender identity*, 30 maart 2022, <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/issues/sexualorientation/cfi-report-ga77/ngos/2022-11-10/ILGA%20World-Outright-Action-International.pdf>.

¹²² Human Rights Watch, *Afghanistan: Taliban Target LGBT Afghans*, 26 januari 2022, <https://www.hrw.org/news/2022/01/26/afghanistan-taliban-target-lgbt-afghans>; M.S. RAZAI, T. BERRY-HART, A. TAWAKOLI, A. AHMAD en S. HARGREAVES, “Silent suffering of Afghanistan’s LGBT+ community”, *The Lancet* 2023, vol. 11, afl. 9, 1331-1332; Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan, *Situation of human rights in Afghanistan*, A/HRC/55/80, 22 februari 2024, § 65, <https://reliefweb.int/report/afghanistan/situation-human-rights-afghanistan-report-special-rapporteur-situation-human-rights-afghanistan-advance-edited-version-ahrc5580>.

¹²³ ILGA World, *Afghanistan*, <https://database.ilga.org/afghanistan-lgbti>.

¹²⁴ ILGA World en OutRight Action International, *Report on peace, security, sexual orientation and gender identity in Afghanistan – Submission to the UN Independent Expert on protection against violence and discrimination based*

Ook al is het wettelijk kader sinds de machtsovername van de Taliban onduidelijk, toont landeninformatie de strafrechtelijke handhaving duidelijk aan, zowel bij vermeende als bij bewezen seksuele oriëntatie, genderidentiteit of genderexpressie.¹²⁵ De straffen omvatten onder meer gevangenisstraffen, openbare lijfstraffen en de doodstraf. Daarnaast is het recht op een eerlijk proces volledig onbestaande in Afghanistan, met talloze gevallen waarin Taliban-leden of hun medestanders hun toevlucht hebben genomen tot fysiek geweld, seksueel geweld, psychologisch misbruik, uitlokking, openlijke blootstelling, afpersing, publieke vernedering en zelfs gedwongen bekeringsrituelen.¹²⁶

Bovenstaande bronnen tonen ook de slechte behandeling van LGBTIQ+-personen aan door de Taliban. Er is sprake van systematische vervolging en seksueel geweld door de Taliban.¹²⁷ ILGA World en OutRight Action International tonen dit aan:

“Moreover due to the Taliban restrictions on media freedom and because family members and friends of LGBT victims are often too afraid or humiliated to speak out about what happened, the extent of Taliban violence against LGBT persons, including killings, is unknown. However, other cases of violence targeting LGBT people, including beatings and lashes, by Taliban members, have been documented since August 2021.”¹²⁸

Dit blijkt ook uit de *EUAA Country Guidance: Afghanistan*:

“LGBTIQ individuals were reported to have faced targeting by the Taliban, including attacks, direct threats, arrests, detentions, torture, killings, sexual assaults, and rapes. There were also allegations of street attacks on LGBTIQ persons and threats received over the phone. Dozens of cases of harassment, beatings, burning, and killings of young LGBTIQ people were documented since the takeover.”¹²⁹

Ook een rapport van Human Rights Watch en OutRight Action International gaat hier dieper op in:

“Taliban fighters assaulted people at checkpoints for wearing clothes that did not conform to accepted gender norms—or even outfits deemed too “Western”—and searched their cellphones and belongings for evidence that they were LGBT.”¹³⁰

on sexual orientation and gender identity, 30 maart 2022, <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/issues/sexualorientation/cfi-report-ga77/ngos/2022-11-10/ILGA%20World-Outright-Action-International.pdf>.

¹²⁵ ILGA World, *Afghanistan*, <https://database.ilga.org/afghanistan-lgbti>.

¹²⁶ *Ibid.*

¹²⁷ Afghanistan LGBTIQ+ Organization, *In the Shadow of the Taliban: Untold Stories of LGBTIQ+ Persecution in Afghanistan*, 1 november 2023, 6, https://drive.google.com/file/d/11op7v2iIJQR7DTSSfihtfZDTxXliwh_c/view; Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan, *Situation of human rights in Afghanistan*, A/HRC/55/80, 22 februari 2024, § 66, <https://reliefweb.int/report/afghanistan/situation-human-rights-afghanistan-report-special-rapporteur-situation-human-rights-afghanistan-advance-edited-version-ahrc5580>.

¹²⁸ ILGA World en OutRight Action International, *Report on peace, security, sexual orientation and gender identity in Afghanistan – Submission to the UN Independent Expert on protection against violence and discrimination based on sexual orientation and gender identity*, 30 maart 2022, <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/issues/sexualorientation/cfi-report-ga77/ngos/2022-11-10/ILGA%20World-Outright-Action-International.pdf>.

¹²⁹ EUAA, *Country Guidance: Afghanistan*, 24 januari 2023, 98, <https://euaa.europa.eu/publications/country-guidance-afghanistan-january-2023>.

¹³⁰ Human Rights Watch en OutRight Action International, *“Even If You Go to the Skies, We’ll Find You” – LGBT People in Afghanistan After the Taliban Takeover*, januari 2022, 12, https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2022/01/afghanistan_lgbt0122_web_0.pdf.

De VN Speciale Rapporteur voor de mensenrechtensituatie in Afghanistan, Richard Bennet, bevestigde dit nog op 22/02/2024.¹³¹

Verder voorziet geen enkele wetsbepaling in antidiscriminatiebescherming voor LGBTIQ+-personen op basis van hun seksuele oriëntatie, genderidentiteit of -expressie en geslachtskenmerken, en worden relaties tussen personen van hetzelfde geslacht niet officieel erkend.

Bovendien bestaan er in Afghanistan belemmeringen voor de vrijheid van meningsuiting op het vlak van LGBTIQ+¹³² en voor de vrijheid van vereniging¹³³.

De VN Speciale Rapporteur voor de mensenrechtensituatie in Afghanistan, Richard Bennet, bevestigt deze belemmeringen voor de vrijheid van vereniging in het algemeen, en de effecten hiervan voor onder meer LGBTIQ+-personen:

“Civic space is almost non-existent in Afghanistan today. According to the CIVICUS Monitor, which assigns ratings on the state of civic space, in March 2023, Afghanistan was downgraded from “repressed” to “closed”, which is the lowest rating. (...) Civil society organizations that continue to operate are perpetually under threat of closure. They are unable to conduct any form of advocacy or activities to promote social change. Nearly all NGO activity has shifted to the provision of humanitarian assistance as a result of intimidation and other overwhelming challenges, including the threat of closure for promoting human rights. The suppression of civic space also leads to self-censorship and disproportionately affects marginalized and vulnerable groups, including women and girls, lesbian, gay, bisexual, trans and other gender-diverse persons and intersex persons, ethnic and religious minorities, and human rights defenders.”¹³⁴

Ook binnen de Afghaanse samenleving bestaat er een afkeer voor LGBTIQ+-personen, wat leidt tot veel discriminatie en geweld ten aanzien van LGBTIQ+-personen in Afghanistan.¹³⁵ Er is sprake van geweld en discriminatie door familieleden, burens en andere leden van de samenleving.¹³⁶

Dit blijkt ook uit een artikel van *The Lancet*:

“Typically, social and family support protects against adverse mental health outcomes both in general and in the LGBT+ population; however, as highlighted by Human Rights Watch, sexual and gender minorities in Afghanistan often endure abuse from

¹³¹ Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan, *Situation of human rights in Afghanistan*, A/HRC/55/80, 22 februari 2024, § 66 en 68, <https://reliefweb.int/report/afghanistan/situation-human-rights-afghanistan-report-special-rapporteur-situation-human-rights-afghanistan-advance-edited-version-ahrc5580>.

¹³² ILGA World, *Afghanistan*, <https://database.ilga.org/afghanistan-lgbtj>.

¹³³ *Ibid.*

¹³⁴ Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan, *Situation of human rights in Afghanistan*, A/78/338, 1 september 2023, § 31, <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n23/258/87/pdf/n2325887.pdf?token=AqeAhbquyJqwuBOWGn&fe=true>.

¹³⁵ Afghanistan LGBTIQ+ Organization, *In the Shadow of the Taliban: Untold Stories of LGBTIQ+ Persecution in Afghanistan*, 1 november 2023, 6, https://drive.google.com/file/d/11op7v2ilJQR7DTSSfihfZDTxXliwh_c/view; Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan, *Situation of human rights in Afghanistan*, A/78/338, 1 september 2023, § 55, <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n23/258/87/pdf/n2325887.pdf?token=AqeAhbquyJqwuBOWGn&fe=true>.

¹³⁶ EUAA, *Country Guidance: Afghanistan*, 24 januari 2023, 98, <https://euaa.europa.eu/publications/country-guidance-afghanistan-january-2023>.

their families, neighbours, and former partners. They also experience profound isolation, and live in constant fear of being exposed or discovered by their relatives.¹³⁷

“*Even If You Go to the Skies, We’ll Find You*” is een rapport van Human Rights Watch en OutRight Action International over de situatie van LGBT personen in Afghanistan na de machtsovername van de Taliban, gebaseerd op interviews met 60 Afghaanse LGBT-personen, bevestigt bovenstaande bevindingen.¹³⁸ Dit rapport bevestigt alle bovenstaande vaststellingen. Uit dit rapport blijkt dat veel van de geïnterviewden reeds geweld meemaakten vanwege de Taliban of vanwege anderen, zoals familieleden, burens, partners...:

“Many of those interviewed reported being attacked, sexually assaulted, or directly threatened by members of the Taliban because of their sexual orientation or gender identity. Others reported abuse from family members, neighbors, and romantic partners who now support the Taliban or believed they had to take action against LGBT people close to them to ensure their own safety. Some fled their homes from attacks by Taliban members or supporters pursuing them. Others watched as lives they had carefully built over the years disappeared overnight and found themselves at risk of being targeted at any time because of their sexual orientation or gender identity.”¹³⁹

Uit bovenstaande analyse van relevante en recente COI blijkt dat homoseksuele personen in Afghanistan het slachtoffer zijn van verregaande discriminatie en geweld, arrestaties, schendingen van mensenrechten... ten gevolge van hun seksuele oriëntatie. Hierbij herinnert NANSSEN aan de uitspraak van het Hof van Justitie waarin werd verduidelijkt dat van een verzoeker niet kan worden verwacht dat hij zich qua gedrag en dagelijkse handelingen terughoudend opstelt of zijn geaardheid verbergt om (verdere) problemen in zijn land van herkomst te vermijden.¹⁴⁰

NANSSEN is bijgevolg van mening dat de situatie voor homoseksuele personen in Afghanistan zo complex is, dat homoseksuele personen in een dermate kwetsbare positie verkeren dat degenen die tot deze groep behoren enkel vanwege hun seksuele oriëntatie het doelwit zijn van ernstige mensenrechtenschendingen en dat zij daartegen geen bescherming kunnen krijgen. Dit is ook de visie van de EUAA:

“Acts reported to be committed against individuals under this profile are of such severe nature that they amount to persecution (e.g. rape, execution, killings). Persecution could be by the Taliban or other armed groups, as well as by the family and/or the society in general, as there is a low societal tolerance in Afghanistan for individuals with sexual orientation or gender identities deviating from the ‘norm’.

¹³⁷ M.S. RAZAI, T. BERRY-HART, A. TAWAKOLI, A. AHMAD en S. HARGREAVES, “Silent suffering of Afghanistan’s LGBT+ community”, *The Lancet* 2023, vol. 11, afl. 9, 1331-1332.

¹³⁸ Human Rights Watch en OutRight Action International, “*Even If You Go to the Skies, We’ll Find You*” – LGBT People in Afghanistan After the Taliban Takeover, januari 2022, https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2022/01/afghanistan_lgbt0122_web_0.pdf.

¹³⁹ *Ibid.*, 1.

¹⁴⁰ HvJ 7 november 2013, gevoegde zaken nr. C- 199/12 tot en met nr. C-201/12, ECLI:EU:C:2013:720, X, Y en Z, § 76.

For individuals under this profile, well-founded fear of persecution would in general be substantiated.¹⁴¹

*“Available information indicates that the persecution of this profile is highly likely to be for reasons of membership of a particular social group, based on a shared characteristic or belief that is so fundamental to the identity of the applicant, that he or she should not be forced to renounce it; and based on their distinct identity in Afghanistan, because they are perceived as being different by the surrounding society.”*¹⁴²

4.2. Bacha bazi

Vervolgens is het ook van belang om even stil te staan bij de praktijk ‘bacha bazi’. Bacha bazi, letterlijk vertaald als ‘playful boy’ of ‘dancing boys’, is een eeuwenoude traditie dat nog steeds wordt beoefend in bepaalde gebieden van Afghanistan.¹⁴³ Het wordt als volgt gedefinieerd: *“festivities where older men force young males to join them in dancing while perpetrating on them physically and emotionally degrading behaviours including sexual assault”*.¹⁴⁴ Het is een ‘cultureel proces’ waarbij transacties plaatsvinden tussen verschillende sociale groepen, waarbij arme mensen hun zonen verkopen aan rijken om instrumenten van plezier en vermaak te worden voor ceremonies en feestelijke gelegenheden.¹⁴⁵ Daarnaast is het een proces dat invloed heeft op de constructie van de sociale en seksuele identiteit van de jongen. De jongen wordt hierbij een object van seksueel plezier voor een rijke familie.¹⁴⁶ Hij heeft niet enkel de rol als entertainer en vertolker van lokale dansen en muziek, zijn performance is daarnaast doordrenkt met typisch vrouwelijke handelingen en bewegingen.¹⁴⁷

De EUAA Country Guidance: Afghanistan bepaalt over bacha bazi het volgende:

*“The practice of bacha bazi is an example of child-specific violence reported in Afghanistan. The practice had resurfaced since the end of the Taliban regime of 1996-2001. Sources reported that **young boys, with 14 as an average age, were abducted and disappeared into the practice or were traded in by their families in exchange for money.** Boys involved in the practice may be subjected to violence and threats, be raped, and kept in sexual slavery. **Bacha bazi is not perceived as homosexuality.** Despite the criminalisation of the practice in the revised Penal Code, Afghan security forces, in particular the ALP, reportedly recruited boys specifically to use them for bacha bazi in every province of the country. **Bacha bazi boys had little to no support from the former government and the perpetrators were seldom prosecuted in the context of a weak rule of law, corruption, and official complicity with law enforcement perpetrators.** Under the provisions of the Penal Code,*

¹⁴¹ EUAA, *Country Guidance: Afghanistan*, 24 januari 2023, 98-99, <https://euaa.europa.eu/publications/country-guidance-afghanistan-january-2023>.

¹⁴² *Ibid.*, 99.

¹⁴³ M.Y. ESSAR, C. TSAGKARIS, H. GHAFARI, S. AHMAD, A.T. ABORODE, H.T. HASHIM, A. AHMADI, R. MAZIN en D.E. LUCERO-PRISNO III, “Rethinking ‘Bacha Bazi’, a culture of child sexual abuse in Afghanistan”, *Medicine, Conflict and Survival* 2021, vol. 37, afl. 2, (118) 118-119; S. BORILE, “Bacha Bazi: cultural norms and violence against poor children in Afghanistan”, *Revue Internationale de Sociologie* 2019, vol. 29, afl. 3, (498) 502.

¹⁴⁴ *Ibid.*

¹⁴⁵ S. BORILE, “Bacha Bazi: cultural norms and violence against poor children in Afghanistan”, *Revue Internationale de Sociologie* 2019, vol. 29, afl. 3, (498) 498.

¹⁴⁶ *Ibid.*

¹⁴⁷ *Ibid.*

*prosecution of victims of bacha bazi was outlawed; however, **instances of jailing boys engaged in bacha bazi were reported.***¹⁴⁸

Slachtoffers van bacha bazi kunnen aanspraak maken op de vluchtelingenstatus. De EUAA bepaalt hierover het volgende:

“Risk analysis

Sexual assault and rape amount to persecution. In case of other forms of violence, the assessment should take into account the severity and repetitiveness of the violence.

The individual assessment of whether there is a reasonable degree of likelihood for the child to face violence amounting to persecution should take into account risk-impacting circumstances, such as: poor socio-economic situation of the child and the family, gender (boys and girls may face different risks), age and appearance (e.g. non-bearded boys could be targeted as bacha bazi), perception of traditional gender roles in the family, etc.

Nexus to a reason for persecution

The individual circumstances of the child need to be taken into account to determine whether a nexus to a reason for persecution can be substantiated in relation to a well-founded fear of violence.

*For example, in individual cases, a link could be established to membership of a particular social group, e.g. (former) bacha bazi could have a well-founded fear of persecution for reasons of membership of a particular social group, based on common background that cannot be changed and having a distinct identity linked to their stigmatisation by the surrounding society.*¹⁴⁹

Bacha bazi is niet gelijk aan homoseksualiteit. Echter, het heeft wel linken. Zo blijkt uit het rapport “*Even If You Go to the Skies We’ll Find You*”:

*“LGBT Afghans’ struggles often begin while they are still children: at home, in school, and in simply trying to make sense of who they are. No Afghan government has introduced comprehensive sexuality education or otherwise made available information about LGBT issues. **Interviewees said they had often struggled to make sense of their sexual orientation or gender identity. For some, bacha bazi is the only model for gender nonconforming boys or trans girls, and dancing and sex work seem the only professions available.***¹⁵⁰

Toch is het van belang om beide niet met elkaar te verwarren. Het verwarren van bacha bazi-daders met mannen die seks hebben met andere volwassen mannen kan misleidend zijn en het stigma en de discriminatie tegen hen verergeren.¹⁵¹ Het feit dat er in het eerste geval

¹⁴⁸ EUAA, *Country Guidance: Afghanistan*, 24 januari 2023, 92, <https://euaa.europa.eu/publications/country-guidance-afghanistan-january-2023>.

¹⁴⁹ *Ibid.*, 93.

¹⁵⁰ Human Rights Watch en OutRight Action International, “*Even If You Go to the Skies, We’ll Find You*” – LGBT People in Afghanistan After the Taliban Takeover, januari 2022, 31, https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2022/01/afghanistan_lgbt0122_web_0.pdf.

¹⁵¹ M.Y. ESSAR, C. TSAGKARIS, H. GHAFARI, S. AHMAD, A.T. ABORODE, H.T. HASHIM, A. AHMADI, R. MAZIN en D.E. LUCERO-PRISNO III, “Rethinking ‘Bacha Bazi’, a culture of child sexual abuse in Afghanistan”, *Medicine, Conflict and Survival* 2021, vol. 37, afl. 2, (118) 120.

sprake is van kindermisbruik, terwijl er in het tweede geval sprake is van bilaterale toestemming, kan gemakkelijk verkeerd geïnterpreteerd of genegeerd worden.

Anderzijds is het zo dat seksueel misbruik een impact kan hebben op de seksualiteit later. In twee van de geanalyseerde beslissingen was de verzoeker slachtoffer van seksueel misbruik en linkte de verzoeker dit misbruik aan het latere besef van homoseksualiteit. De asielinstanties oordeelden dat dit weinig aannemelijk is:

“Dat u tot het besef kwam dat u jongens leuk vond nadat u als kind seksueel misbruikt was door mannen, is echter weinig aannemelijk, temeer daar u bij sommige van deze seksuele ervaringen in uw kindertijd pijn had en zelfs bebloed was (CGVS, p. 2).”¹⁵²

“Wat u nu voorhoudt is dat u zelfs laat in uw pubertijd blijkbaar geheel onbewust en ontdaan was van enige seksuele impulsen, tot u op uw vijftien of zestien jaar oud werd misbruikt. Daarop zou u naar eigen zeggen nochtans vrij plots een heel hoge (homoseksuele) sex drive hebben gekregen (“het werd mijn gewoonte, ik wou het doen”; CGVS p. 14) en zelfs andere partners beginnen zoeken terwijl u nog “relatie” had met uw misbruiker (CGVS p. 15). Dat u zowel uw voorgehouden homoseksualiteit als uw algemene seksuele bewustwording volledig toeschrijft aan laat of post-puberaal seksueel misbruik, is maar weinig geloofwaardig.”¹⁵³

Echter, seksueel misbruik kan gevolgen hebben op het vlak van seksualiteit. Dit wordt aangetoond door de term ‘traumaseksualiteit’:

“Traumaseksualiteit is een tijdelijke seksuele identiteit met drie belangrijke kenmerken. Dat zijn de tweestrijd in de seksuele behoefte, het actief slachtofferschap en de chronische vragen rondom seksuele- en / of sekse-identiteit. Deze tijdelijke identiteit kan een leven lang duren.

De oorsprong voor traumaseksualiteit wordt gelegd in seksueel misbruik: een voor een kind schokkende seksuele ervaring. De afhankelijkheid, het machtsverschil, het leeftijdsverschil, het verschil in sociale status, het verschil in seksuele ontwikkeling en lichamelijke overmacht, maken dat de seksuele overval voor het slachtoffer eindigt in de schadelijke paradox van lustvolle onmacht en angst.”¹⁵⁴

Voorts bepaalt Schouten:

“Als een schokkende ervaring verbonden is met lust en seksualiteit dan heb je grote kans traumaseksueel te zijn. Je weet niet dat je het bent maar het komt langzaam in je bewustzijn. Je begint de herhalingen in je seksuele leven te zien als je terugkijkt. Traumaseksualiteit heeft een aantal kenmerken:

- *je hebt dubbelheid / verdeeldheid in je seksualiteit*
- *je hebt chronische twijfels over je seksuele geaardheid / gender*
- *je hebt last van verslavende, dwangmatige en/of obsessieve elementen in je seksualiteit die gehuld zijn in geheim(en)”¹⁵⁵*

¹⁵² Beslissing van het CGVS in RvV 7 december 2020, nr. 245.506, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a245506.an_.pdf.

¹⁵³ Beslissing van het CGVS in RvV 6 oktober 2020, nr. 241.884, https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a241884.an_.pdf.

¹⁵⁴ P.J. SCHOUTEN, *Traumaseksualiteit en psychische dwarslaesie*, <https://traumaseksualiteit.nl/begrippen/>.

¹⁵⁵ *Ibid.*

Een persoon kan dus, ten gevolge van seksueel misbruik, traumaseksueel zijn. Eén van de kenmerken hiervan is dat je chronische twijfels hebt over je seksuele oriëntatie en/of gender. Het kan dus dat een slachtoffer van seksueel misbruik, ten gevolge hiervan, gaat twijfelen aan zijn seksuele oriëntatie. Het is dus wel aannemelijk dat een man na seksueel misbruik twijfelt over zijn seksuele oriëntatie.¹⁵⁶

5. Conclusie

NANSEN erkent dat de beoordeling van de geloofwaardigheid van iemands seksuele oriëntatie niet eenvoudig is, maar is op basis van de geanalyseerde beslissingen van mening dat deze beoordeling op een objectievere en individuelere manier moet gebeuren, met zelfidentificatie door de verzoeker om internationale bescherming als startpunt.

Uit de analyse van de landeninformatie met betrekking tot Afghanistan leidt NANSEN af dat homoseksuele mannen er in een dermate kwetsbare positie verkeren dat degenen die tot deze groep behoren enkel vanwege hun seksuele oriëntatie het doelwit zijn van ernstige mensenrechtenschendingen en dat zij daartegen geen bescherming kunnen krijgen. Er is dus een nood aan internationale bescherming voor homoseksuele mannen die afkomstig zijn uit Afghanistan.

Volgens NANSEN hebben ook Afghaanse mannen die een verzoek indienen omwille van hun seksuele oriëntatie, maar van wie dit verzoek geweigerd wordt omdat ze enkel seksuele betrekkingen hebben, een nood aan internationale bescherming. NANSEN komt tot deze conclusie op basis van twee redeneringen. Ten eerste moeten deze beslissingen van de asielinstanties worden genuanceerd, aangezien de argumentatie die gebruikt wordt om te concluderen dat er geen geloof kan worden gehecht aan de seksuele oriëntatie en dat er enkel sprake is van seksuele betrekkingen, gebaseerd is op enkele stereotiepe redeneringen in verband met de seksuele oriëntatie. Ten tweede is er volgens NANSEN ook een nood aan internationale bescherming wanneer er 'enkel' homoseksuele handelingen worden gesteld door de verzoeker.

¹⁵⁶ Er dient opgemerkt te worden dat Afghaanse jongeren in transit en in België vaak het slachtoffer worden van seksuele uitbuiting en seksueel geweld. Dit wordt in deze Note niet verder behandeld, maar is wel relevant en dient te worden meegenomen in de beoordeling van de beschermingsnood.